

Kvartalsrapport

Storebrand Konsern
(urevidert)

**4. kvartal
2013**

Storebrand Konsern

Innhold

RESULTATUTVIKLING

VIRKSOMHETSOMRÅDER

Storebrand Konsern	3
Sparing	5
Forsikring	6
Garantert pensjon	7
Øvrig	8
Balanse, soliditet og kapitalforhold	9
Fremtidsutsikter	11

REGNSKAP/

NOTER

Storebrand Konsern

Resultatregnskap	12
Totalresultat	13
Balanse	14
Avstemming av konsernets egenkapital	16
Kontantstrømoppstilling	18
Noter	20

Storebrand ASA

Resultatregnskap	39
Balanse	40
Kontantstrømoppstilling	41
Noter	42

Viktig opplysning

Dette dokumentet kan inneholde uttalelser om fremtidige forhold. Forhold av denne art er forbundet med en rekke risiko- og usikkerhetsmomenter ettersom de relaterer seg til fremtidige hendelser og omstendigheter, som kan være utenfor Storebrand-konsernets kontroll. På bakgrunn av dette kan Storebrand-konsernets fremtidige finansielle posisjon, prestasjoner og resultater i vesentlig grad avvike fra de planer, mål og forventninger angitt i slike uttalelser om fremtidige forhold. Viktige faktorer som kan forårsake et slikt avvik for Storebrand-konsernet omfatter, men er ikke begrenset til: (i) makroøkonomisk utvikling, (ii) endring i konkurranseklima, (iii) endring i regulatoriske rammebetingelser og andre statlige reguleringer og (iv) markedsrelatert risiko som endringer i aksjemarkeder, renter, valutakurser og utviklingen i finansielle markeder generelt. Storebrand-konsernet tar ikke ansvar for å oppdatere noen av uttalelsene om fremtidige forhold i dette dokumentet eller uttalelser om fremtidige forhold som foretas i enhver annen form.

Storebrand Konsern

- **Konsernresultat på 1 054 millioner kroner i 4. kvartal og 2 935 millioner kroner i 2013**
- **Inntektsvekst på 11,5 prosent og reduserte kostnader**
- **Styret foreslår at det ikke utbetales utbytte for 2013**
- **Endringer i pensjon og distribusjon gir positiv resultateffekt på 275 millioner kroner¹⁾**

Storebrand skal være best på sparing til pensjon. Konsernet tilbyr et helhetlig produktspekter innenfor livsforsikring, skadeforsikring, kapitalforvaltning og bank, til privatpersoner, bedrifter og offentlige virksomheter. Konsernet er delt inn i segmentene Sparing, Forsikring og Garantert pensjon og Øvrig.

Konsernresultat²⁾

NOK mill.	2013				2012		Året
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	2013	2012
Fee- og administrasjonsinntekter	1 141	1 093	1 077	1 045	974	4 355	3 907
Risikoresultat liv og pensjon	50	143	42	63	95	298	335
Forsikringspremier f.e.r.	754	731	665	717	671	2 868	2 510
Erstatningskostnader f.e.r.	-577	-517	-448	-556	-544	-2 098	-1 774
Driftskostnader	-503	-809	-843	-828	-939	-2 983	-3 647
Finansresultat	10	83	-30	16	53	79	177
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	874	724	463	457	309	2 519	1 508
Netto overskuddsdeling og utlånstap	180	86	55	95	180	416	451
Konsernresultat før amortisering	1 054	810	518	552	489	2 935	1 960
Amortisering og nedskrivning av immaterielle eiendeler	-417	-113	-106	-105	-101	-741	-401
Konsernresultat før skatt	637	697	412	447	388	2 194	1 559
Skattekostnad	-237	-13	124	-89	-320	-214	-550
Solgt/avviklet virksomhet	-2	0	-2	-1	1	-4	3
Resultat etter skatt	398	685	535	357	69	1 976	1 012

Konsernresultat før amortisering ble 1 054 millioner kroner (489 millioner) i 4. kvartal og 2 935 millioner kroner (1 960 millioner) for 2013. Tall i parentes viser utviklingen i tilsvarende periode i fjor. Det er først og fremst økning i resultat før overskuddsdeling og utlånstap som har bidratt gjennom sterk inntektsvekst på 11,5 prosent samtidig som konsernet har lyktes med å redusere kostnadene ved realisering av effekter fra kostnadsprogrammet.

Embedded value for Storebrands livvirksomhet ble 27,7 milliarder kroner ved utgangen av 2013, en økning på 5,9 milliarder kroner i 2013. Embedded value (EV) er en aktuariell beregning som måler verdien av et livsforsikringselskap eksklusive verdiene av fremtidig nysalg. Verdien beregnes med utgangspunkt i en rekke forutsetninger knyttet til virksomheten, mikro- og makroøkonomiske forhold samt finansmarkedenes tilstand. Storebrand utgir en separat EV-rapport med detaljerte opplysninger.

Resultatet i Sparing styrkes med 151 millioner kroner i kvartalet og 382 millioner kroner for året sammenlignet med samme periode

Konsernresultat etter resultatområde²⁾

NOK mill.	2013				2012		Året
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	2013	2012
Sparing (ikke-garantert)	296	146	138	90	145	670	288
Forsikring	150	136	132	74	88	492	417
Garantert pensjon	481	474	306	403	287	1 665	1 193
Øvrig	126	53	-58	-14	-32	108	62
Resultat før amortisering	1 054	810	518	552	489	2 935	1 960

¹⁾ Se børsmelding sendt 20. desember 2013: Engangseffekt knyttet til endrede pensjonsbetingelser for egne ansatte gir 352 millioner kroner reduserte kostnader i kvartalet. Endringer i distribusjon medfører en engangskostnad på om lag 75 millioner kroner. Dette medfører samlet omlag 275 millioner kroner reduserte kostnader i kvartalet.

²⁾ Resultatoppstillingen bygger på rapporterte IFRS resultater for de enkelte selskapene i konsernet. Oppstillingen avviker fra offisielt regnskapsoppsett.

For Øvrig resultat svekkes Fee og administrasjonsinntekter av redusert aktivitet knyttet til utlån til bedriftskunder.

Marked og salgsutvikling

I livvirksomhetene fortsetter dreiningen fra produkter med rentegaran- ti til fondsforsikringsprodukter. Disse produktene viser en god vekst både i Storebrand Livsforsikring og i SPP. Konsernets premieinntekter for garanterte pensjonsprodukter er redusert med 9 prosent i år, mens premieinntektene for ikke-garanterte tjenestepensjoner økte med 20 prosent i kvartalet og 17 prosent i år.

Storebrand opprettholder rollen som markedsleder innenfor ikke-garantert pensjon i det norske markedet for tjenestepens- jon, mens SPP har en sterk utfordrerrolle i det svenske markedet. Storebrand har 30 prosent markedsandel i det norske marke- det for innskuddspensjon. SPPs markedsandel for nytegning av fondsforsikring innen segmentet Øvrig tjenestepensjon er nesten 15 prosent. Det innebærer at SPP er tredje største aktør i dette markedet målt etter nysalg¹⁾.

Pr utgangen av 4. kvartal har bedriftskunder og personkunder med garantert pensjon hos Storebrand og SPP flyttet reserver for totalt 10,0 milliarder kroner fra garantert pensjon, hvorav 1,0 milliarder i 4. kvartal.

Kapitalforhold og skatt

Solvensmarginen i Storebrand Livsforsikring konsern var 176 prosent ved utgangen av kvartalet. Dette er en nedgang på 2,0 prosentpoeng i kvartalet. Nedgangen skyldes i hovedsak ny rentekurve for diskontering av de svenske forsikringsforplikt- elsene i solvensberegningen²⁾. Bytte av rentekurve ga en negativ effekt på konsernets solvensmargin på ca 8 prosentpoeng. Bruk av tilleggsavsetninger har også bidratt negativt i kvartalet mens kvartalsresultatet har bidratt positivt.

I løpet av året har solvensmarginen styrket seg med 14 prosent- poeng. Foruten årsresultatet henger styrkingen av solvens- marginen hovedsakelig sammen med en økning i lange renter i Sverige. En økning i rentenivået reduserer forsikringsforpliktelsene i solvensberegningen.

Kapitaldekning og kjernekapitaldekning for Storebrand konsern var ved utgangen av 4. kvartal på henholdsvis 13,4 prosent og 10,2 prosent, hvilket er henholdsvis uforandret og økt med 0,1 i kvartalet.

I fjerde kvartal ble goodwill knyttet til Storebrand Bank nedskrevet med 300 millioner kroner (fra 422 millioner kroner til 122 millioner kroner). Goodwillen oppsto som følge av kjøpet av Finansbanken i 1999, en bank som hovedsakelig drev med næringslån. Som følge

av avviklingen av næringsvirksomheten i banken kan man ikke lenger forsvare disse verdiene.

Konsernet er i en situasjon med behov for styrking av reservene for økt forventet levealder. Avkastningen i 2013 er benyttet til å styrke avsetningene for økt levealder. På denne bakgrunn har styret besluttet å foreslå for generalforsamlingen at det ikke betales utbytte og at årsresultatet for 2013 føres mot annen egenkapital.

Skattekostnaden for 2013 er 214 millioner kroner. I løpet av året er det gjennomført skattefrie salg av eiendommer der det tidligere var gjort avsetninger for utsatt skatt. Reversering av denne utsatte skatten gir redusert skattekostnad i 2013. Periodiseringseffekter mellom kvartalene, gir isolert sett en høy skattekostnad i 4. kvartal på 237 millioner kroner.

Stortinget vedtok i desember 2013 å redusere selskapsskatte- satsen fra 28 til 27 prosent med virkning fra 1. januar 2014. Ved balanseføring av utsatt skatt/skattefordel benyttes derfor 27 prosent, noe som reduserer skattekostnaden for 2013 med 24 millioner kroner.

Strategiske prioriteringer

Den europeiske livsforsikringsbransjen står overfor store endringer. Lavt rentenivå og endrede rammebetingelser for langsiktig sparing til pensjon, har medført et skift fra tradisjonelle pensjonsordninger med rentegarantier til fondsbasert sparing uten rentegaran- ti. Dette innebærer at hver enkelt kunde får et større ansvar for sin egen pensjon. Styret har vedtatt fire strategiske hovedprioriteringer for å støtte opp under visjonen 'våre kunder anbefaler oss'. Storebrand skal bli mer kundeorientert gjennom definerte kundeløfter, konse- pter og produkter. Virksomheten kommersialiseres gjennom å samle alt salg, konseptutvikling og kundekontakt i én organisasjon. For å møte nye kapitalkrav uten å hente ny egenkapital gjennomføres omfattende kapitaleffektiviseringstiltak. Storebrand gjør løpende tilpasninger for å opprettholde konkurransekraften og inntjeningen i virksomheten. Styret besluttet derfor i 2. kvartal 2012 et program for å redusere konsernets kostnader med minst 400 millioner kroner innen utgangen av 2014. For mer om konsernets strategi se Storebrands årsrapport for 2012 s. 24.

Finansielle målsettinger

ROE	>10%
Solvensmargin (Storebrand Livsforsikring konsern)	>150 %
Dividende av resultat e. skatt før amortisering	>35%
Rating	A

Nøkkeltall Konsern

NOK mill.	2013				2012		Året
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	2013	2012
Resultat per aksje justert (NOK) ³⁾	1,82	1,78	1,43	1,03	0,38	6,06	3,15
Egenkapitalavkastning, annualisert ³⁾	10,5 %	17,0 %	11,9 %	9,6 %	3,7 %	12,1 %	7,5 %
Egenkapital	22 514	22 274	21 301	20 696	19 936	22 514	19 936
Solvensmargin Storebrand Liv konsern	175,8 %	177,8 %	173,8 %	165,4 %	161,9 %	175,8 %	161,9 %

¹⁾ Premieinntekter per 3. kvartal 2013. Kilder: Finans Norge og Svensk Försäkring

²⁾ For beskrivelse av den nye rentekurven se s. 9

³⁾ Etter skatt, justert for nedskrivning og amortisering av immaterielle eiendeler.

Sparing

God resultatutvikling drevet av inntektsvekst, inntektsføring av resultatbaserte honorarer og økt rentemargin. Solid meravkastning i investeringsporteføljene og god kostnadskontroll.

Sparing består av produkter som omfatter sparing til pensjon, uten rentegarantier. I området inngår innskuddspensjon i Norge og Sverige, kapitalforvaltning og bankprodukter til privatpersoner.

Sparing

NOK mill.	2013				2012		Året
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	2013	2012
Fee- og administrasjonsinntekter	489	490	461	448	424	1 888	1 638
Risikoresultat liv og pensjon	3	0	4	0	2	7	3
Driftskostnader	-294	-328	-322	-335	-361	-1 279	-1 417
Finansresultat	-	-	-	-	-	-	-
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	199	162	143	113	65	616	224
Netto overskuddsdeling og utlånstap	98	-16	-5	-24	80	54	63
Resultat før amortisering	296	146	138	90	145	670	288

Resultat

Resultatet i Sparing styrkes betydelig i 4. kvartal og samlet for 2013 sammenlignet med samme perioder i 2012. Bakgrunnen for dette er volumvekst i alle deler av virksomheten, marginforbedringer i bank og kostnadsreduserende tiltak.

Innskuddspensjon er i sterk vekst i Norge og Sverige ved at stadig flere bedrifter velger overgang fra ytelsesbaserte ordninger til innskuddsordninger. Dette gir økt antall medlemmer i pensjonsordningene og økning av pensjonsmidlene. Inntektene for innskuddspensjon, og annen unit linked-basert sparing, har i 4. kvartal 2013 økt med 31 prosent sammenlignet med samme periode i fjor. Inntektene totalt for 2013 er 26 prosent høyere enn i 2012.

Personmarkedet for bankprodukter hadde tilfredsstillende utlåns- og innskuddsvekst, kombinert med en rentemargin på 1,21 prosent i 2013 mot 1,02 prosent i 2012. Dette gir økte inntekter. Utlånsporteføljen på 23,9 milliarder kroner består i hovedsak av boliglån med lav risiko. Samlet i 2013 var utlånstapene 7,2 millioner.

Kapitalforvaltningsvirksomheten har oppnådd en samlet meravkastning til kundene i 4. kvartal på 0,9 milliarder kroner og 3,2 milliarder kroner totalt i 2013. Avkastningsbaserte honorarer på 96,5 millioner kroner er inntektsført samlet ved utgangen av desember 2013. Øvrige avkastningsbaserte inntekter utgjør 20 millioner kroner i kvartalet.

Samlet sett har fee og administrasjonsinntektene vokst med 15 prosent både i 4. kvartal og totalt i 2013 sammenlignet med samme perioder i 2012. Det er i løpet av 2013 iverksatt en rekke tiltak for effektivisering og innsparinger i henhold til konsernets

kostnadsprogram. Tiltakene har gitt kostnadsreduksjoner, samtidig som økt salg fører til høyere distribusjonskostnader. En plan- endring for pensjon til ansatte i Norge gir en regnskapsmessig reduksjon i pensjonskostnader i 4. kvartal 2013, og vil også medføre lavere pensjonskostnader fremover¹⁾.

Balanse og markedsutvikling

Premieinntektene for ikke-garantert livsparing er 2,3 milliarder kroner i 4. kvartal og 9,7 milliarder kroner totalt i 2013. Dette er en økning på 8 prosent sammenlignet med 2012. Samlede reserver innenfor unit linked har vokst med 35 prosent fra 2012. I det norske markedet er Storebrand markedsleder innenfor innskuddsordninger med om lag 30 prosent markedsandel. Det er sterk konkurranse i innskuddspensjonsmarkedet. Fra 2014 økes bedriftenes maksimalrammer for sparing til ansatte i innskuddspensjon vesentlig, noe som forventes å gi ytterligere markedsvekst. SPPs markedsandel for nytegning av fondsforsikring innen segmentet Øvrig tjenestepensjon er nesten 15 prosent. SPPs salg av fondsforsikring i 2013 er 40 prosent høyere enn i 2012, og det er selskapets interne salgskanaler som har hatt størst fremgang. I sammenheng med at SPP tidligere i år ble valgt som en av flere leverandører i den største pensjonsplattformen i Sverige (ITP ordningen), er det igangsatt aktiviteter som øker kundekontakten.

For kapitalforvaltningsvirksomheten har midler til forvaltning økt med 17 milliarder kroner i 4. kvartal og 45 milliarder totalt i 2013, og utgjør 487 milliarder kroner ved utgangen av året. Av økningen i 2013 skyldes 18 milliarder kroner styrking av den svenske kronen, mens veksten for øvrig er drevet av god finansmarkeder, meravkastning og nysalg. Innenfor personmarked Bank utgjør bestandsveksten 157 millioner kroner samlet i 2013, etter en nedgang på 204 millioner kroner i 4. kvartal.

Nøkkeltall Sparing

NOK mill.	2013				2012
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal
Unit Linked-reserver	85 452	79 341	73 542	70 458	63 387
Unit Linked-premier	2 273	2 296	2 768	2 318	2 480
AuM kapitalforvaltning	487 384	471 278	455 701	453 828	442 162
PM utlån	23 906	24 110	24 036	23 922	23 734

¹⁾ Engangseffekt knyttet til endrede pensjonsbetingelser for egne ansatte på 72 millioner kroner

Forsikring

Underliggende godt resultat, positive engangseffekter, god kostnadskontroll

Forsikring har ansvaret for konsernets risikoprodukter¹⁾. Enheten tilbyr behandlingsforsikring i det norske og svenske bedrifts- og privatmarkedet, skadeforsikrings- og personrisikoprodukter til det norske privatmarkedet samt personalforsikring og pensjonsrelaterte forsikringer i det norske bedriftsmarkedet.

Forsikring

	2013				2012	Året	
NOK mill.	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	2013	2012
Forsikringspremier f.e.r.	754	731	665	717	671	2 868	2 510
Erstatningskostnader f.e.r.	-577	-517	-448	-556	-544	-2 098	-1 774
Driftskostnader	-60	-114	-120	-118	-116	-413	-470
Finansresultat	33	37	34	31	78	135	150
Resultat før amortisering	150	136	132	74	88	492	417
Skadeprosent	76 %	71 %	67 %	78 %	81 %	73 %	71 %
Kostnadsprosent	8 %	16 %	18 %	17 %	18 %	15 %	19 %
Combined ratio	85 %	87 %	86 %	94 %	99 %	88 %	90 %

Resultat

Forsikring leverer i 4. kvartal et resultat før amortisering på 150 millioner kroner (88 millioner), og 492 millioner kroner (417 millioner) i år med en samlet combined ratio på 88 prosent (90 prosent).

Risikoresultatet er stabilt med en skadeprosent i kvartalet på 76 prosent (81 prosent) og 73 prosent (71 prosent) i år med en frekvens og snittskade som forventet. Den underliggende risiko-utviklingen er god både for døds- og uførerisiko i porteføljen. Unntaket er innenfor kollektiv pensjon (risikodekningene tilknyttet innskuddspensjon) hvor risikoresultatet er svakt. Det er i kvartalet økte utbetalinger som følge av storm. Imidlertid er det færre meldte skader enn ventet knyttet til kulde og til dårlige kjøreforhold i sentrale strøk. De samlede naturskadene utgjør 9,7 millioner kroner i kvartalet. Den underliggende risikoutviklingen i skadeforsikringsporteføljen er for øvrig god og vi erfarer både lavere frekvens og snittskade enn tidligere.

Kostnadsprosenten utgjorde 8 prosent (18 prosent) for 4. kvartal, og 15 prosent (19 prosent) i år. Endringen i pensjonsvedtektene for Storebrandkonsernets egne og tidligere ansatte, har medført en positiv engangseffekt²⁾. Justert for denne engangseffekten er kostnadsprosenten i kvartalet 16 prosent og for året 17 prosent. Vi fortsetter å effektivisere virksomheten og styrke konkurranse-kraften gjennom kostnadstiltak. Kostnadsbasen skal ytterligere

effektiviseres gjennom økt automatisering av ende-til-ende prosesser, sourcing av tjenester og utnyttelse av skalafordelene med økt volum.

Investeringsporteføljen til Forsikring utgjør 5,4 milliarder kroner, som i hovedsak plassert i rentepapirer med kort og mellomlang durasjon. I år har porteføljen gitt tilfredsstillende avkastning.

Balanse og markedsutvikling

Premieinntektene for egen regning økte med 13 prosent fra tilsvarende kvartal i fjor. Kundenes etterspørsel etter produkt-løsninger som dekker et utvalg av helse- og personalforsikringer, samt uføredekninger forventes å øke. Driveren bak dette er bedrifters ønske om redusert sykefravær, økt arbeidstrivsel og reduksjon i samlede forsikringskostnader.

Innenfor de større anbudene er prispresst høyt og det er utfordrende å opprettholde lønnsomhetsnivået. Porteføljeverksten i 2013 var størst innenfor skade og personforsikringer i privatmarke-det, hvor vi har lyktes godt med satsningen mot ansatte i bedrifts-relasjonen. Vi ser imidlertid tegn til tiltakende konkurranse innen skadeforsikringssegmentet, som er det mest konkurranseutsatte segmentet i personmarkedet. For risikodekningene tilknyttet innskuddspensjon er det ventet relativt høy vekst fremover drevet av konverteringen fra ytelsesbasert til innskuddsbasert pensjon.

Nøkkeltall Forsikring

NOK mill.	2013				2012
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal
Skade & Person liv *	1 297	1 275	1 250	1 197	1 155
Helse & Gruppe liv **	1 227	1 221	1 197	1 184	1 182
Pensjonsrelatert uføreforsikring ***	675	644	634	614	596
Totale forsikringspremier	3 199	3 140	3 080	2 995	2 933
Reserver	5 144	5 079	5 148	4 458	3 894

* Individuell livs- og ulykkes-, eiendoms- og skadeforsikring ** Gruppe ulykkes-, yrkesskade- og helseforsikring *** ITP risikopremie, norsk bransje

¹⁾ Helseforsikring er 50 prosent eid av Storebrand ASA og Munich Health.

²⁾ Engangseffekt knyttet til endrede pensjonsbetingelser for egne ansatte på 55 millioner kroner

Garantert pensjon

Pris- og kostnadstiltak gir bedret lønnsomhet. Bidrag fra overskuddsdeling mellom kunder og eiere styrker resultatet ytterligere.

Garantert pensjon består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, hvor kundene har en garantert avkastning eller ytelse på sparemidlene. I området inngår ytelsespensjon i Norge og Sverige, fripoliser og individuell kapital – og pensjonsforsikring.

Garantert pensjon

NOK mill.	2013				2012		Året
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal	2013	2012
Fee- og administrasjonsinntekter	561	517	522	515	456	2 115	1 861
Risikoresultat liv og pensjon	49	147	32	60	88	288	318
Driftskostnader	-225	-295	-299	-292	-354	-1 111	-1 375
Finansresultat	-	-	-	-	-	-	-
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	385	369	254	283	190	1 292	804
Netto overskuddsdeling og utlånstap	96	105	52	119	97	373	389
Resultat før amortisering	481	474	306	403	287	1 665	1 193

Resultat

Nyttegning for garantert pensjon er for de fleste produkter stengt, men eksisterende kunders premieinnbetalinger og akkumulering av avkastning medfører moderat økning i reserver. Det jobbes aktivt med å opplyse kundene om mulighetene ved å konvertere til ikke - garantert sparing, både i den norske og svenske virksomheten.

Fee- og administrasjonsinntektene viser en økning på nærmere 14 prosent i 2013 sammenlignet med året før. Inntektsutviklingen preges av den norske virksomheten som har sterke inntekter for pris på rentegaranti / fortjeneste risiko, men også gode administrasjonsinntekter på kollektiv ytelsespensjon. Begge deler er drevet av en lav konvertering fra ytelse- til innskuddspensjon som følge av at markedet avventer nytt regelverk. I den svenske virksomheten er inntektene noe lavere enn i fjor grunnet flytting fra garanterte til ikke-garanterte produkter. Den samlede inntektsveksten i 2013 er vesentlig høyere enn forventet trend fremover sett i lys av at stor del av bestanden er moden og i langsiktig avgang.

Driftskostnadene for området er 225 millioner kroner i kvartalet og 1 111 millioner for året. Dette er betydelig lavere enn året før, drevet av kostnadsreducerende tiltak og positive engangseffekter knyttet til redusert pensjonskostnad¹⁾.

Risikoresultatet er i 4 kvartal og for året noe svakere enn i 2012. Innenfor kollektiv ytelsespensjon i Norge er det spesielt uføre og reaktiveringsresultatet (uføre som vender tilbake til arbeidslivet) som trekker opp, mens langt liv resultatet fortsatt er negativt.

I den svenske virksomheten er det også uføredelen som driver resultatene.

Resultatet fra netto overskuddsdeling er i hovedsak generert i den svenske virksomheten. Porteføljen som er åpen for nysalg (betegnet P250) har bidratt til resultatet gjennom overskuddsdeling. I tillegg til dette har endringer i latent kapitaltillskott (LKT) bidratt positivt til resultatet. Videre overstiger konsolideringen nå 107 prosent i samtlige delbestander innenfor ytelsespensjon. Dette innebærer at pensjonene kan indekseres og indekseringsavgift tilfaller SPP. Indekseringsavgiften ble til sammen 147 millioner kroner for året I den norske virksomheten prioriteres buffer- og reservebygging (langt liv) fremfor overskuddsdeling mellom kunder og eiere.

Balanse og markedsutvikling

Kundereserver for garantert pensjon utgjør pr. 4 kvartal 264 milliarder kroner, og det representerer en vekst siste 12 måneder på 1,5 prosent. I 4. kvartal økte kundemidlene med 1,6 milliarder kroner. Fraflytting fra garantert pensjon var 1,0 milliarder kroner i 4. kvartal og 10,0 milliarder kroner i år. Storebrands avvikling av ytelsespensjon til offentlig sektor i Norge forklarer størstedelen av fraflyttingen. I tillegg har enkelte kunder valgt å flytte til produkter med høyere forventet avkastning. Premieinntektene for garantert pensjon er 1,8 milliarder kroner i 4. kvartal og 10,9 milliarder kroner i år. For året som helhet utgjør dette en reduksjon på 9 prosent sammenlignet med 2012. De fleste produktene er lukket for nysalg og kundenes valg om overgang fra garanterte til ikke-garanterte produkter er i tråd med konsernets strategi.

Nøkkeltall Garantert pensjon

NOK mill.	2013				2012
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal
Garanterte reserver	263 776	262 126	258 654	261 502	259 858
Garanterte reserver i % av totale reserver	75,5 %	76,8 %	77,9 %	78,8 %	80,4 %
Overføring av garanterte reserver	967	710	998	7 279	1 360
Bufferkapital i % av kundefond SBL	4,8 %	4,0 %	3,7 %	4,1 %	4,0 %
Bufferkapital i % av kundefond SPP	15,1 %	14,5 %	13,5 %	13,1 %	11,9 %

¹⁾ Engangseffekt knyttet til endrede pensjonsbetingelser for egne ansatte på 106 millioner kroner

Øvrig

Under Øvrig rapporteres resultatet i Storebrand ASA, samt resultatet i selskapsporteføljene og mindre datterselskap i Storebrand Livsforsikring og SPP. I tillegg inngår resultatet knyttet til utlån til næringsvirksomhet i Storebrand Bank og virksomheten i BenCo

Øvrig resultat

NOK mill.	2013				2012		Året	
	4. kvartal	3. kvartal	2. kvartal	1. kvartal	4. kvartal		2013	2012
Fee- og administrasjonsinntekter	90	86	94	82	94		353	408
Risikoresultat liv og pensjon	-2	-4	6	2	5		3	14
Driftskostnader	75	-72	-102	-82	-107		-180	-385
Finansresultat	-23	46	-64	-16	-26		-57	27
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	141	57	-66	-13	-34		118	63
Netto overskuddsdeling og utlånstap	-14	-3	8	-1	3		-11	-1
Resultat før amortisering	126	53	-58	-14	-32		108	62

Fee og administrasjonsinntekter svekkes av redusert aktivitet knyttet til utlån til bedriftskunder. Bedriftsmarkedsporteføljen utgjør 29 prosent av totale utlån i banken og andelen er synkende. Inntektene reduseres både som følge av lavere utlånsvolum, men først og fremst som følge av lavere honorarer knyttet til tilretteleggelse og utstedelse av bedriftslån. Inntektene fra BenCo holder seg stabile på om lag 30 millioner i kvartalet.

For 4. kvartal og 2013 er driftskostnadene redusert som følge av endret pensjonsplan for egne ansatte¹⁾. Underliggende er også kostnadene redusert som følge av lavere bemanning innen Bedriftsmarked i banken.

Finansresultatet inkluderer selskapsporteføljene i SPP og Storebrand Livsforsikring, finansresultat i Storebrand ASA samt netto resultat for datterselskap under avvikling og oppbygging i SPP. Salget av SPP Liv Pensionstjänst AB til KPA påvirker resultatet positivt med 55 millioner for 2013. I 4. kvartal isolert, har en periodiseringseffekt for avkastningsskatt i SPP, bidratt negativ med om lag 20 millioner kroner. Storebrand Livsforsikring konsern er finansiert gjennom en kombinasjon av egenkapital og ansvarlig lån. Andelen ansvarlig lån er på om lag 25 prosent og rentekostnadene utgjør i størrelsesorden netto 120 millioner kroner i kvartalet med dagens rentenivå. Selskapsporteføljene utgjorde 20,3 milliarder kroner ved utgangen av 4.kvartal. Investeringene er i første rekke i korte rentebærende papirer i Norge og Sverige.

¹⁾ Engangseffekt knyttet til endrede pensjonsbetingelser for egne ansatte på 119 millioner kroner

Balanse, soliditet og kapitalforhold

Solvensmargin 176 prosent, solide buffere

Kontinuerlig overvåking og aktiv risikostyring er et kjerneområde i Storebrands virksomhet. Risiko og soliditet følges både opp på konsernnivå og i de juridiske selskapene. Regulatoriske krav til soliditet og risikostyring følger i stor grad juridiske enheter. Avsnittet er derfor delt inn i juridiske enheter.

Storebrand ASA

Storebrand ASA hadde likvide eiendeler på ca 1,8 milliarder kroner ved utgangen av kvartalet. Likvide eiendeler består i hovedsak av kortsiktige rentepapirer med god kredittrating. I oktober ble det utstedt senior usikrede obligasjonslån i Storebrand ASA på til sammen 750 millioner kroner i to transjer på henholdsvis 5 og 7 år. I forbindelse med utstedelsen kjøpte Storebrand ASA tilbake NOK 10 millioner i STB06 og 253,5 millioner i STB07. Total rentebærende gjeld i Storebrand ASA utgjorde 3,5 milliarder kroner ved utgangen av kvartalet. Neste forfall på obligasjonsgjeld er i juli 2014. Storebrand ASA eide 0,60 prosent (2.716.273) av selskaps egne aksjer ved utgangen av kvartalet.

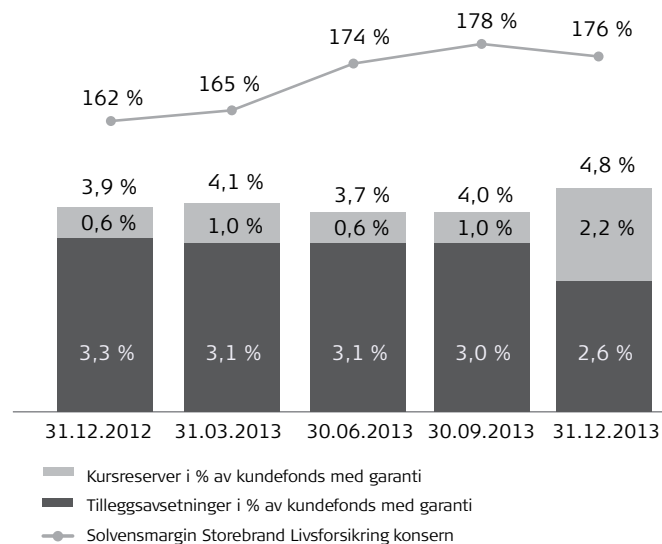
Storebrand Livsforsikring konsern¹⁾

Solvensmarginen i Storebrand Livsforsikring konsern var 176 prosent ved utgangen av kvartalet. Dette er en nedgang på 2,0 prosentpoeng i kvartalet. Nedgangen skyldes i hovedsak ny rentekurve for diskontering av de svenske forsikringsforpliktelsene i solvensberegningen. Den nye diskonteringsrenten baserer seg på rentekurven for swaprenter justert for kredittrisiko, og en modellert langsiktig terminrente. Markedsrentene gis full vekt opp til 10 år, deretter skal disse utfases lineært opp til 20 år, før kurven fullt ut konvergerer til den langsiktige terminrenten. Finansinspektionens målsetting med endringen er en mer stabil verdi på forpliktelsene, samtidig som den nye rentekurven er mer i tråd med forventningen til diskonteringskurve under nytt solvensregelverk (solvens II). Bytte av rentekurve ga en negativ effekt på konsernets solvensmargin på ca 8 prosentpoeng. Bruk av tilleggsavsetninger har også bidratt negativt i kvartalet mens kvartalsresultatet har bidratt positivt.

I løpet av året har solvensmarginen styrket seg med 14 prosentpoeng. Foruten årsresultatet henger styrkingen av solvensmarginen hovedsakelig sammen med en økning i lange renter i Sverige. En økning i rentenivået reduserer forsikringsforpliktelsene i solvensberegningen.

Soliditetskapaleten²⁾ utgjorde 54,1 milliarder kroner ved utgangen av 2013, en økning på 3,4 milliarder kroner i 4. kvartal og 7,2 milliarder kroner for hele 2013 som følge av blant annet økte kundebuffer og årets resultat.

Soliditet

Storebrand Livsforsikring AS

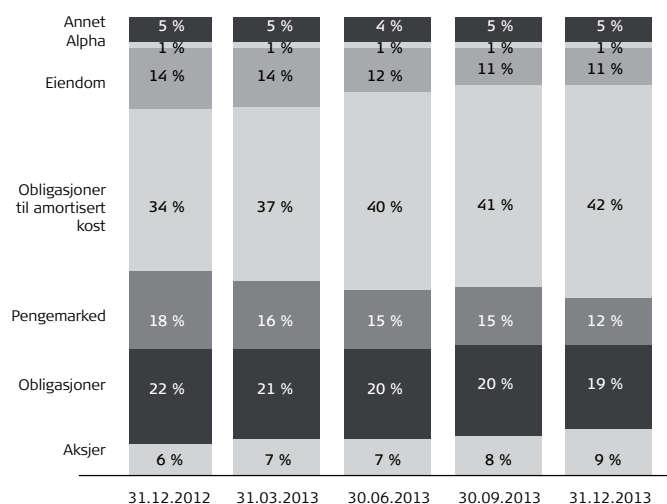
Kursreguleringsfondet er i 4. kvartal økt med 2,1 milliarder kroner og for hele året utgjør økningen 2,8 milliarder kroner og utgjør 3,8 milliarder kroner ved utgangen av året. Tilleggsavsetningene utgjorde 4,5 milliarder kroner ved utgangen av året, en reduksjon i kvartalet på 0,7 milliarder kroner som skyldes trekk av tilleggsavsetning som følge av lav bokført avkastning for fripoliser. Reduksjonen i tilleggsavsetningene for året utgjør 1,3 milliarder kroner. Oververdi på anleggsobligasjoner som vurderes til amortisert kost er økt med 0,5 milliarder kroner i kvartalet og redusert med 0,1 milliarder kroner i år, og utgjør 5,2 milliarder kroner per 31.12. Oververdi på anleggsobligasjoner er ikke innregnet i regnskapet. Storebrand har et estimert oppreserveringsbehov på 12,5 milliarder kroner som følge av innføringen nye dødlighetstabeller fra 2014. Finanstilsynet legger opp til en oppreserveringsperiode på fem år fra 1.1.2014. Storebrand har i perioden 2011-2012 avsatt 4,3 milliarder kroner til fremtidig oppreservering fra kundens meravkastning. For 2013 settes det av 0,5 milliarder kroner. 0,5 milliarder kroner er benyttet for oppreservering på fraflyttede kontrakter i 2013 og i januar 2014.

For kundeporteføljene med rentegaranti er allokering til aksjer og anleggsobligasjoner økt i løpet av kvartalet. Allokering til pengeomarked og omløpsobligasjoner er redusert.

¹⁾ Storebrand Livsforsikring, SPP og BenCo

²⁾ Soliditetskapaleten omfatter egenkapital, ansvarlig lånekapital, kursreguleringsfond, tilleggsavsetninger, vilkorad återbäring, over/underverdi på obligasjoner til amortisert kost og opptjent resultat.

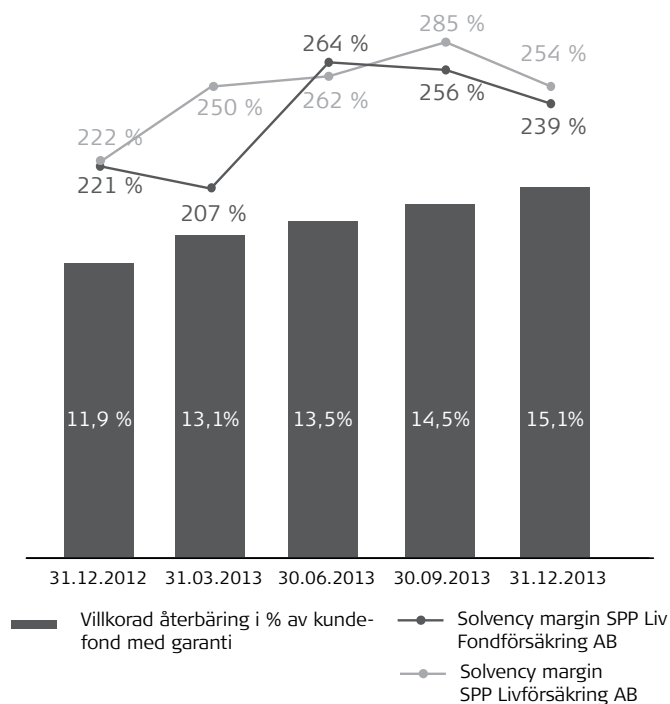
Aktivprofil kundeporteføljer med rentegaranti

Forvaltningskapitalen er økt med 3 milliarder kroner i 4. kvartal, hvorav 2 milliard kroner innenfor ikke-garantert Sparing, og utgjorde 223 milliarder kroner ved utgangen av 2013.

SPP

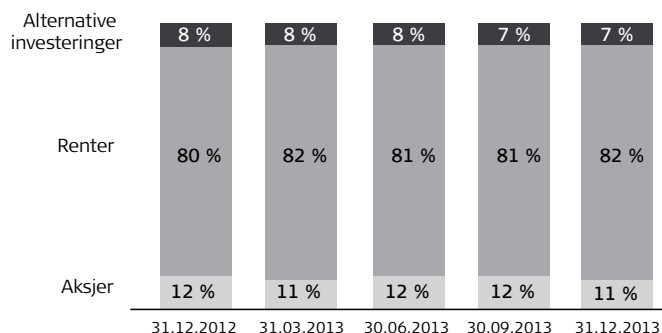
Soliditet

Solvensmarginen i SPP Livförsäkring AB var 254 prosent (285 prosent) og 239 prosent (256 prosent) i SPP Liv Fondförsäkring AB ved utgangen av året. Tall i parentes viser solvensmargin for forrige kvartal. Solvensberegningen i Sverige diskonterer forsikringsforpliktelsene med en markedsrente. Finansinspektionen besluttet i desember 2013 å innføre en ny diskonteringsrente for solvensformål. Se nærmere forklaring av endringen under omtalen av solvens for Storebrand Livsforsikring konsern over. Den nye beregningsmetoden reduserer solvensen i SPP med cirka 25 prosent.

Bufferkapitalen (villkorad återbäring) utgjør 11,0 milliarder kroner (10,6 milliarder). Økningen skyldes i hovedsak stigende aksjemarkeder

Aktivprofil kundeporteføljer med rentegaranti

Totale kundemidler i SPP var 136 milliarder kroner, en økning på 5 milliarder kroner fra kvartal før. Fondsforsikring utgjør 38 prosent av kundemidler og økte kapital til forvaltning med 7 prosent sammenlignet med forrige kvartal.

Storebrand Bank

Brutto utlån til kunder ved utgangen av 4. kvartal utgjør 33,7 milliarder kroner, en reduksjon på 1,1 milliarder kroner fra forrige kvartal. Personmarkedsutlån utgjør 71 prosent (69 prosent) av porteføljen. Det er få kunder som er i mislighold, og tapsnivået i porteføljen er lavt. Misligholdsvolumet er redusert i kvartalet og utgjør 1,4 prosent (1,6 prosent) av brutto utlån sammenlignet med forrige kvartal

Kapitaldekningen i bankkonsernet var 13,6 prosent, og kjernekapitaldekningen 12,8 prosent ved utgangen av kvartalet.

Fremtidsutsikter

Resultatutvikling

Lavt rentenivå er utfordrende for forsikringsselskaper som skal dekke en årlig rentegaranti. Rentenivået har steget i løpet av 2013, mens kredittpåslaget for obligasjoner har sunket. Det er fortsatt investeringsmuligheter i obligasjonsmarkedet med forventet avkastning som overgår rentegarantien. Storebrand har en strategi for å vokse innenfor produkter hvor resultatet er mindre påvirket av kortsiktige svingninger i finansmarkedet. Resultatutviklingen vil også påvirkes av de endringene som skjer i regelverket for norsk tjenstepensjon fremover, og hvordan kundene velger å tilpasse seg disse endringene. Det forventes fortsatt vekst innenfor Storebrands kjernemarkeder, drevet av lav arbeidsledighet og god lønnsvekst.

Storebrand gjør løpende tilpasninger for å styrke konkurransekraften og inntjeningen i virksomheten. Blant annet gjennom et kostnadsprogram som skal redusere konsernets kostnader med minst 400 millioner kroner innen utgangen av 2014.

Storebrands resultater vil i perioden fra 2014 belastes med minimum 20 prosent av kostnaden knyttet til oppreservering for økt forventet levealder. Det forutsettes at deler av dette vil dekkes gjennom fravær av overskuddsdeling.

Risiko

Storebrand er gjennom forretningsområdene eksponert for flere typer risiko. Utvikling i rentenivå og eiendoms- og aksjemarkedene vurderes som de vesentligste risikofaktorer som kan påvirke konsernets resultat. Over tid er det viktig å kunne levere en avkastning som overgår rentegarantien i produktene. Risikostyring er derfor et prioritert kjerneområde i konsernet. I tillegg er utvikling i uførhet og levealder sentrale risikoer.

Regulatoriske endringer i privat tjenstepensjon

Tjenstepensjonslovgivningen i Norge gjennomgår en rekke endringer for å tilpasses folketrygdreformen.

Stortinget vedtok i desember 2013 Finansdepartementets forslag til ny tjenstepensjonslov. Den nye tjenstepensjonsloven åpner for et nytt hybridprodukt i det norske markedet. Hybridproduktet er tilpasset ny folketrygd. Den bygger på alleårsopptjening, årlige innskudd til en pensjonsbeholdning, dødelighetsarv, fleksibelt uttak fra 62 år og levealdersjustering. Den nye loven endrer ikke noe på allerede opptjente rettigheter innen ytelsespensjon. Loven løser ikke utfordringene for fripoliser under Solvens II som beskrevet i NOU 2012:3.

Maksimalrammene for innskudd i hybridproduktet er 7 prosent av lønn opp til 7,1 G og 25,1 prosent av lønn mellom 7,1 og 12 G. Samtidig som Stortinget vedtok ny tjenstepensjonslov, økte de også maksimalrammene for innskuddspensjon til de samme nivåene. Den nye tjenstepensjonsloven og økte maksimalrammer for innskuddspensjon trådte i kraft 1. januar 2014.

Banklovkommisjonen overleverte 4. desember 2013 sin utredning NOU 2013:12 Uførepensjon i private tjenstepensjonsordninger. Høringsfristen er 6. mars. Det ventes at nytt regelverk vil gjelde fra 2015, samtidig som det innføres ny uføretrygd i folketrygden.

Finansdepartementet sendte 25. november et notat fra Finanstilsynet om fripoliser med investeringsvalg på høring til 17. januar 2014. Det foreslås her at fripoliser skal være fullt oppresvert til K2013 før de kan konverteres til investeringsvalg. Finanstilsynet foreslår videre en forskriftsbestemmelse som setter krav til at pensjonsinnretningen skal gi fripoliseinnehaveren skriftlige eksempler som viser hvor stor årlig avkastning en gitt investeringsportefølje for en gitt aldersgruppe minst må ha for å oppnå bestemte pensjonsytelser. Lovendringene som åpner for fripoliser med investeringsvalg forventes å tre i kraft i løpet av 2014.

Solvens II

Solvens II er et soliditetsregelverk som skal gjelde for alle forsikringsselskap i EØS-området. Det synes nå klart at endelig vedtak i EU-parlamentet skjer tidlig i 2014 og at regelverket vil innføres fra 2016. Det innføres sannsynligvis overgangsregler som åpner for at forskjellen mellom verdien av forsikringsforpliktelsen etter Solvens II og Solvens I på overgangstidspunktet kan øke solvenskapitalen. Det åpnes også for et påslag på rentekurven som brukes til å diskontere forsikringsforpliktelsene. Slik forslaget til regelverk nå er utformet er det noe bedre tilpasset selskaper som har langsiktige avkastningsgarantier enn tidligere, særlig dersom myndighetene velger å benytte handlingsrommet det åpnes for i overgangsreglene.

Fremtidig reservering for økt forventet levealder

Finanstilsynet la i mars 2013 frem et nytt dødelighetsgrunnlag for kollektiv pensjonsforsikring, K2013. Det nye dødelighetsgrunnlaget er dynamisk, dvs. at det er lagt inn forventning om ytterligere synkning i dødeligheten fremover.

For allerede opptjent ytelsesbasert tjenstepensjon innebærer innføringen av K2013 et oppreserveringsbehov på om lag 12,5 milliarder kroner for Storebrand (ca 8 prosent av premiereservene). Det vil bli gitt anledning til en opptappingsperiode som etter Finanstilsynets mening ikke bør ha en varighet utover fem år fra oppstart i 2014. Det er foreløpig uklarhet rundt overgangsregler, men det åpnes for å benytte kundeoverskudd til å dekke økte avsetninger kombinert med en minimumsdekning på 20 prosent fra pensjonsinnretningene. Størrelsen på eiers bidrag avhenger av lengde på opptappingsplan, prinsipper for oppreservering, samt avkastnings- og risikooverskudd i opptappingsperioden, og pensjonsinnretningen sin andel av oppreserveringen kan således overstige 20 prosent av reserveringsbehovet.

Det vil trolig bli avklart i retningslinjer for opptappingsplanene som er varslet fra Finanstilsynet i begynnelsen av 2014. Storebrand har i perioden 2011-2012 avsatt 4,3 milliarder kroner til fremtidig oppreservering fra kundens meravkastning. For 2013 settes det av 0,5 milliarder kroner. 0,5 milliarder kroner er benyttet for oppreservering på fraflyttede kontrakter i 2013 og i januar 2014. Konsernet har også andre buffere og avsetninger som kan benyttes til oppreservering, avhengig av endelig regelverk.

Lysaker 11. februar 2014

Storebrand konsern

RESULTATREGNSKAP

NOK mill.	Note	4. kvartal		1.1 - 31.12	
		2013	2012	2013	2012
Netto premieinntekter		5 693	6 537	28 675	27 822
Netto renteinntekter bankvirksomhet	12	139	133	547	490
<i>Netto inntekter fra finansielle eiendeler og eiendom for selskap:</i>					
-aksjer og andeler til virkelig verdi	13	2	1	8	
-obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	13	102	134	422	658
-finansielle derivater til virkelig verdi	13	18	-5	24	9
-netto inntekter fra obligasjoner til amortisert kost	13	7	32	59	101
-netto inntekter fra eiendommer	15	12	9	41	33
-resultat fra investeringer i tilknyttede selskaper		-1	-1	74	-3
<i>Netto inntekter fra finansielle eiendeler og eiendom for kunder:</i>					
-aksjer og andeler til virkelig verdi	13	5 866	1 112	16 772	6 487
-obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi	13	1 351	2 539	2 942	9 351
-finansielle derivater til virkelig verdi	13	-225	307	-3 598	772
-netto inntekter fra obligasjoner til amortisert kost	13	960	1 510	3 526	3 712
-netto renteinntekter utlån		31	26	130	111
-netto inntekter fra eiendommer	15	233	124	907	679
-resultat fra investeringer i tilknyttede selskaper		10	2	29	48
Andre inntekter		482	522	2 316	2 207
Sum inntekter		14 679	12 981	52 875	52 479
Erstatninger for egen regning		-5 887	-6 251	-30 004	-22 870
Endring forsikringsforpliktelser		-5 102	-5 969	-12 176	-20 066
Endring bufferkapital		-1 884	942	-3 568	-2 675
Tap på utlån/reversering av tidligere tap		-12	7	-11	8
Driftskostnader	14	-489	-962	-3 310	-4 003
Andre kostnader		-158	-83	-296	-233
Rentekostnader		-94	-176	-576	-680
Sum kostnader for amortisering og nedskrivning		-13 625	-12 492	-49 941	-50 519
Konsernresultat før amortisering og nedskrivning		1 054	489	2 935	1 960
Amortisering og nedskrivning av immaterielle eiendeler		-417	-101	-741	-401
Konsernresultat før skatt		637	388	2 194	1 559
Skattekostnad	9	-237	-320	-214	-550
Resultat etter skatt solgt/avviklet virksomhet		-2	1	-4	3
Periodens resultat		398	69	1 976	1 012
Periodens resultat kan henføres til:					
Majoritetens andel av resultatet		397	68	1 971	1 006
Minoritetens andel av resultatet		1	1	5	6
Sum		398	69	1 976	1 012
Resultat per ordinær aksje (NOK)					
		0,89	0,15	4,41	2,25
Gjennomsnittlig antall aksjer i beregningsgrunnlaget (millioner)					
				447,1	446,7
Det er ingen utvanning av aksjene					

Storebrand konsern

KONSOLIDERT OPPSTILLING OVER TOTALRESULTAT

NOK mill.	4. kvartal		1.1 - 31.12	
	2013	2012	2013	2012
Periodens resultat	398	69	1 976	1 012
Endringer estimatawik pensjoner	-347	473	-340	443
Verdiregulering egne bygg	95	19	154	89
Totalresultatelementer tilordnet kundeporteføljen	-95	-19	-154	-89
Skatt øvrige resultatelementer som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet	104	-142	104	-142
Sum øvrige resultatelementer som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet	-243	331	-236	301
Omregningsdifferanser	75	-157	840	-103
Sum øvrige resultatelementer som senere kan reklassifiseres til resultatet	75	-157	840	-103
Sum øvrige resultatelementer	-168	174	604	198
Totalresultat	230	243	2 580	1 210
Totalresultat kan henføres til:				
Majoritetens andel av totalresultatet	228	245	2 564	1 207
Minoritetens andel av totalresultatet	2	-1	16	3
Sum	230	243	2 580	1 210

Storebrand konsern

BALANSE

NOK mill.	Note	31.12.13	31.12.12
Eiendeler selskapsporteføljen			
Utsatt skattefordel		1	38
Immaterielle eiendeler		5 993	6 102
Pensjonseiendel		1	152
Varige driftsmidler		119	144
Investeringer i tilknyttede selskaper		205	121
Fordringer på tilknyttede selskaper			69
<i>Finansielle eiendeler til amortisert kost</i>			
- Obligasjoner		3 052	2 146
- Obligasjoner som holdes til forfall		347	222
- Utlån til kredittinstitusjoner		152	255
- Utlån til kunder	16	33 637	35 306
Reassurandørenes andel av forsikringsmessige avsetninger		151	155
Eiendommer vurdert til virkelig verdi	15	1 084	1 208
Eiendommer til eget bruk	15	66	58
Biologiske eiendeler		64	64
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer		1 890	2 172
<i>Finansielle eiendeler til virkelig verdi</i>			
- Aksjer og andeler	8	82	53
- Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	8	23 485	21 496
- Derivater	8	1 091	1 313
Bankinnskudd		4 077	3 297
Sum eiendeler selskap		75 498	74 372
Eiendeler kundeporteføljen			
Varige driftsmidler		354	303
Investeringer i tilknyttede selskaper		34	115
Fordringer på tilknyttede selskaper		186	596
<i>Finansielle eiendeler til amortisert kost</i>			
- Obligasjoner		63 919	54 557
- Obligasjoner som holdes til forfall		14 773	10 496
- Utlån til kunder	16	3 508	3 842
Eiendommer vurdert til virkelig verdi	15	23 091	27 515
Eiendommer til eget bruk	15	2 425	2 173
Biologiske eiendeler		626	535
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer		3 531	2 699
<i>Finansielle eiendeler til virkelig verdi</i>			
- Aksjer og andeler	8	92 615	72 166
- Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	8	165 071	164 208
- Derivater	8	1 129	2 745
Bankinnskudd		3 619	3 859
Sum eiendeler kunder		374 883	345 810
Sum eiendeler		450 381	420 182

fortsetter neste side

Storebrand konsern

BALANSE FORTS.

NOK mill.	Note	31.12.13	31.12.12
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital		11 720	11 718
Opptjent egenkapital		10 705	8 119
Minoritetsinteresser		88	98
Sum egenkapital		22 514	19 936
Ansvarlig lånekapital	6	7 409	7 075
Bufferkapital	19	22 447	18 037
Forsikringsforpliktelser		348 314	324 089
Pensjonsforpliktelser		958	1 239
Utsatt skatt		833	721
<i>Finansiell gjeld</i>			
- Gjeld til kredittinstitusjoner	6	1 028	2 499
- Innskudd fra kunder i bankvirksomhet	17	20 728	19 860
- Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	6	17 000	18 033
- Derivater selskapsporteføljen		632	632
- Derivater kundeporteføljen		1 911	725
Annen kortsiktig gjeld		6 605	7 327
Gjeld solgt/avviklet virksomhet		1	10
Sum gjeld		427 867	400 247
Sum egenkapital og gjeld		450 381	420 182

Storebrand konsern

KONSOLIDERT OPPSTILLING AV ENDRING I EGENKAPITAL

NOK mill.	Majoritetens andel av egenkapitalen									Total egenkapital
	Innskutt egenkapital				Opptjent egenkapital					
	Aksje-kapital ¹⁾	Egne aksjer	Over-kurs	Sum	Estimat-avvik pens-joner	Valuta omreg-nings-reserve	Annen egen-kapital ²⁾	Sum		
				innskutt egen-kapital				opptjent egen-kapital	Minoritet	
Egenkapital 31.12.11	2 250	-17	9 485	11 717	-748	216	7 460	6 929	132	18 777
Periodens resultat							1 006	1 006	6	1 012
Endringer estimatavvik pensjoner					301			301		301
Omregningsdifferanser						-100		-100	-3	-103
Sum øvrige resultatelementer					301	-100		200	-3	197
Totalresultat for perioden					301	-100	1 006	1 206	3	1 210
<i>Egenkapitaltransaksjoner med eiere:</i>										
Egne aksjer		2		2			22	22		24
Utbetalt aksjeutbytte									-26	-26
Kjøp av minoritetsinteresser							-6	-6	-11	-17
Annet							-32	-32	-1	-32
Egenkapital 31.12.12	2 250	-16	9 485	11 718	-447	116	8 451	8 119	98	19 936
Periodens resultat							1 971	1 971	5	1 976
Endringer estimatavvik pensjoner					-236			-236		-236
Omregningsdifferanser						829		829	11	840
Sum øvrige resultatelementer					-236	829		593	11	604
Totalresultat for perioden					-236	829	1 971	2 564	16	2 580
<i>Egenkapitaltransaksjoner med eiere:</i>										
Egne aksjer		2		2			24	24		26
Utbetalt aksjeutbytte									-27	-27
Kjøp av minoritetsinteresser							-5	-5		-5
Annet							1	1	3	4
Egenkapital 31.12.13	2 250	-14	9 485	11 720	-683	945	10 442	10 705	88	22 514

¹⁾ 449 909 891 aksjer pålydende kroner 5.

²⁾ Inkluderer bundne midler i risikoutjevsningsfond med 776 millioner kroner og sikkerhetsavsetninger med 259 millioner kroner. Risikoutjevsningsfondet kan bare benyttes til å styrke avsetningen til premiereserve vedrørende risiko knyttet til person. Risikoutjevsningsfondet og sikkerhetsavsetninger er ikke vurdert å være regnskapsmessige forpliktelser etter IFRS og inngår i egenkapitalen. Oppbygging av Risikoutjevsningsfond gir skattemessige fradrag på oppbyggingstidspunktene, disse fradragene er behandlet som permanente forskjeller mellom regnskap og skatt i forhold til IAS 12 slik at det er ikke avsatt for utsatt skatt knyttet til permanente forskjeller.

Egenkapitalen endrer seg med resultatet i den enkelte periode, egenkapitaltransaksjoner med eierne og poster som innregnes i totalresultatet. Aksjekapital, overkurs og annen egenkapital vurderes og styres samlet. Overkurs og opptjent egenkapital kan anvendes i samsvar med allmennaksjelovens bestemmelser.

Kolonnen for egne aksjer viser pålydende på beholdning av egne av aksjer. Det som er betalt utover aksjens pålydende føres som reduksjon i annen egenkapital slik at hele kostprisen for egne aksjer er fratrasket i konsernets egenkapital. Et positivt beløp på linjen "egne aksjer" skyldes at det er benyttet egne aksjer ved aksjekjøpsordning for ansatte.

Storebrand legger vekt på å tilpasse nivået på egenkapital i konsernet fortløpende og planmessig. Nivået tilpasses den økonomiske risikoen og kapitalkrav i virksomheten, hvor vekst og sammensetning av forretningsområder vil være en viktig drivkraft i behovet for kapital. Kapitalstyringen har som målsetting å sikre en effektiv kapitalstruktur og ivareta en hensiktsmessig balanse mellom interne mål i forhold til regulatoriske og ratingselskapenes krav. Hvis det er behov for ny egenkapital innhentes denne av holdingselskapet Storebrand ASA, som er børsnotert og konsernspiss.

Storebrand er et finanskonsern som har lovmessige krav til ansvarlig kapital etter både kapitaldekningsreglene og solvensmarginregelverket. Ansvarlig kapital omfatter både egenkapital og ansvarlig lånekapital. For Storebrand er det disse lovkravene som har størst betydning for styring av kapitalen.

Konsernet har en målsetting om over tid å ha en kjernekapitaldekning i banken på 11 prosent og en solvensmargindekning i livvirksomheten på over 150 prosent. Generelt kan egenkapital i konsernet styres uten materielle begrensninger dersom kapitalkrav er oppfylt og de respektive juridiske enhetene har forsvarlig soliditet. Overføring av kapital fra utenlandske juridiske enheter er mulig med samtykke fra lokale tilsynsmyndigheter.

For nærmere opplysninger om konsernets oppfyllelse av kapitalkrav, se note 20.

Storebrand konsern

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOK mill.	1.1 - 31.12	
	2013	2012
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Netto innbetalinger forsikring	18 672	22 888
Netto utbetalte erstatninger og forsikringsytelser	-19 252	-18 904
Netto inn-/utbetalinger ved flytting	-5 927	-751
Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder	1 697	1 673
Utbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer til kunder	-556	-534
Betaling av inntektsskatt	-4	-5
Utbetalinger til drift	-2 850	-3 430
Netto inn-/utbetalinger vedrørende andre operasjonelle aktiviteter	1 163	-1 643
Netto kontantstrøm fra drift før finansielle eiendeler og bankkunder	-7 057	-706
Netto inn-/utbetalinger på utlån kunder	2 011	-2 739
Netto inn-/utbetaling av innskudd bankkunder	795	1 424
Netto inn-/utbetalinger vedrørende verdipapirer	2 393	1 359
Netto inn-/utbetalinger vedrørende eiendomsinvesteringer	5 562	743
Netto endring bankinnskudd forsikringskunder	241	1 330
Netto kontantstrøm fra finansielle eiendeler og bankkunder	11 002	2 117
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	3 945	1 411
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto innbetalinger ved salg av datterselskaper		9
Netto utbetalinger ved kjøp/kapitalisering av konsernselskaper	-6	-7
Netto innbetalinger/utbetalinger ved salg/kjøp av driftsmidler	-254	-236
Netto innbetalinger/utbetalinger ved kjøp/salg av TS og FKV	407	-130
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	147	-364
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetalinger ved nedbetaling av lån	-2 156	-2 678
Innbetaling ved opptak av lån	1 250	5 925
Utbetaling av renter lån	-557	-718
Innbetaling av ansvarlig lånekapital	2 372	149
Utbetalinger ved tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital	-2 366	-400
Utbetaling av renter på ansvarlig lånekapital	-473	-412
Netto inn-/utbetalinger på utlån til og fordring på andre finansinstitusjoner	-1 470	-3 521
Innbetaling ved utstedelse av aksjekapital	9	11
Utbetaling av konsernbidrag/utbytte	-26	-42
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-3 416	-1 687
Netto kontantstrøm i perioden	675	-640
- herav netto kontantstrøm i perioden før finansielle eiendeler og bankkunder	-10 327	-2 757
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	675	-640
Kontanter/kontantekvivalenter ved periodens start for nye selskaper		-25
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens start	3 552	4 218
Valutaomregningsdifferanse i NOK	2	-1
Beholdning av kontanter/kontantekvivalenter ved periodeslutt ¹⁾	4 229	3 552
1) Består av:		
Utlån til kredittinstitusjoner	152	255
Bankinnskudd	4 077	3 297
Sum	4 229	3 552

Kontantstrømoppstillingen viser konsernets kontantstrømmer for operasjonelle, investerings- og finansieringsaktiviteter i henhold til den direkte metoden. Kontantstrømmene viser en overordnet endring av betalingsmidler gjennom året.

Operasjonelle aktiviteter

I et finanskonsern vil en betydelig del av aktivitetene klassifiseres som operasjonelle. Fra forsikringsselskaper inngår alle innbetalinger og utbetalinger fra forsikringsvirksomheten, og disse kontantstrømmene investeres i finansielle eiendeler som også er definert som operasjonell aktivitet. I oppstillingen er det laget en delsum som viser netto kontantstrøm fra drift før finansielle eiendeler og bankkunder, og en delsum som viser kontantstrømmer fra finansielle eiendeler og bankkunder. Dette viser at sammensetningen av netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter for et finanskonsern inkluderer både kontantstrøm fra driften og plassering i finansielle eiendeler. Balansen til livsforsikringsselskaper inkluderer betydelige poster knyttet til forsikringskundene som inngår på de enkelte linjer i kontantstrømoppstillingen. Da kontantstrømoppstillingen skal vise endring i kontantstrøm for selskapet er endringen i bankinnskudd for forsikringskunder medtatt på egen linje i operasjonelle aktiviteter for å nøytralisere kontantstrømmene knyttet til kundeporteføljen i livsforsikring.

Investeringsaktiviteter

Omfatter kontantstrømmer for eierinteresser i konsernselskaper og varige driftsmidler.

Finansieringsaktiviteter

I finansieringsaktiviteter inngår kontantstrømmer for egenkapital, ansvarlig lån og andre innlån som er en del av finansieringen av konsernets virksomhet. Utbetalinger av renter på innlån og utbetaling av aksjeutbytte til aksjonærer er en finansieringsaktivitet.

Kontanter/kontantekvivalenter

Kontanter/kontantekvivalenter er definert som fordringer på sentralbanker og fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid for selskapsporteføljen. Beløpet inkluderer ikke fordringer på kredittinstitusjoner som er knyttet til forsikringskundeporteføljen, da dette er likvide midler som ikke er tilgjengelig for bruk av konsernet.

Noter til regnskapet

NOTE 1: REGNSKAPSPRINSIPPER

Delårsregnskapet for konsernet inkluderer Storebrand ASA med datterselskaper og tilknyttede selskaper. Regnskapet er avlagt i overensstemmelse med IAS 34 Delårsrapportering. Delårsregnskapet inneholder ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap.

Det er ikke foretatt vesentlige endringer av regnskapsprinsipper i 2013. Det henvises for øvrig til regnskapsprinsippene som er omtalt i årsregnskapet for 2012.

Som følge av en endring i IAS 1 – Presentasjon av finansregnskap, er det i 2013 foretatt endringer i presentasjon av poster som inngår i oppstillingen Totalresultat. Oppstillingen spesifiserer postene:

- poster som i senere perioder vil bli omklassifisert til resultatet når særlige vilkår er oppfylt
- samt poster som senere ikke vil omklassifiseres til resultatet.

Endringen har ikke hatt vesentlig betydning for konsernregnskapet.

IFRS13 Virkelig verdi måling, har blitt gjeldende i 2013 og har medført utvidede notekrav knyttet til regnskapsinformasjon om virkelige verdier. Videre har det kommet endringer i IAS19R Pensjoner egne ansatte, som medfører økte krav til bruttoføring av kostnads- og inntektslementer.

Endringene beskrevet ovenfor har ikke hatt vesentlig betydning for konsernregnskapet.

IASB har i flere år arbeidet med en ny regnskapsstandard for forsikringskontrakter, den kommende standarden er ofte benevnt som IFRS4 Fase II. Et nytt Exposure Draft (ED) ble utgitt i juni 2013. En mulig standard kan antagelig være klar i 2015. Implementeringstidspunkt er usikkert, men 2017 eller 2018 kan være alternative tidspunkter, da det på grunn av betydelig forventet implementeringsarbeid for foretakene, forventes å gis en implementeringsperiode på tre år (tidligere perioder må omarbeides). Det antas at standarden vil antagelig kreve at den innregnede verdien av forsikringskontrakter skal bestå av følgende komponenter:

- Sannsynlighetsvektet estimat av kommende inn- og utbetalinger knyttet til kontraktene
- Kontantstrømmene diskonteres med en rente som reflekterer kontantstrømmenes risiko
- Det gjøres tillegg for en risikomargin
- Ved kontraktinngåelse avsettes også forventet fortjeneste som en forpliktelse, kontraktsmessig residual margin, denne inntektsføres over kontraktens løpetid (forutsatt at ikke kontrakten anses å være en tapskontrakt på utstedelsestidspunktet).

Innføring av en ny standard for forsikringskontrakter, vil kunne få betydelige effekter i Storebrands konsernregnskap. En implementering vil medføre endringer i resultatoppstillinger, endret resultat, endret verdi av forsikringsforpliktelsene samt kunne påvirke egenkapitalen.

En annen sentral standard for Storebrands konsernregnskap vil være IFRS9 Finansielle instrumenter. Standarden omhandler blant annet klassifikasjon av finansielle instrumenter (bruk av virkelig verdi og amortisert kost) samt regler for nedskrivning av finansielle instrumenter. Det kan tenkes at standarden kan bli gjeldende fra og med 2015, men tidspunktet er usikkert.

I 2014 vil følgende nye standarder påvirke konsernregnskapet; IFRS 10 Konsernregnskap, samt IFRS11 Felleskontrollerte ordninger. En større andel av konsernets investeringer forventes å bli konsolidert som følge av IFRS10, videre forventes det at felleskontrollerte foretak vil bli innregnet etter egenkapitalmetoden i stedet for å bli innregnet i henhold til bruttometoden. Innarbeidelse av disse standardene forventes ikke å medføre vesentlige endringer med hensyn til konsernets egenkapital eller resultat.

Nedenfor fremgår også andre endringer i IFRS regelverket som gjelder eller kan anvendes, for IFRS regnskaper avlagt etter 1. januar 2014. Endringene forventes ikke å gi vesentlige effekter for konsernregnskapet.

- Endring IAS 39: Endring i reglene for bytting av motpart ved regnskapsføring av sikring
- Endring IAS 36: Opplysningskrav om gjenvinnbart beløp – immaterielle eiendeler/goodwill
- Endringer IAS 32: Reviderte motregningsregler

NOTE 2: ESTIMATER

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet må ledelsen foreta estimater, skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger av usikre størrelser. Estimater og vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventning om fremtidige hendelser og representerer ledelsens beste skjønn på tidspunkt for regnskapsavleggelsen.

De faktiske resultatene kan avvike fra regnskapsestimatene.

Noter til regnskapet

Konsernets mest vesentlige estimater og vurderinger som kan gi vesentlig justering av innregnede verdier, er omtalt nedenfor:

Generelt om livsforsikring

I konsernregnskapet innregnes forsikringsforpliktelser med rentegaranti, med ulike prinsipper i den norske og svenske virksomheten. Det er også innregnet en immateriell eiendel (value-of-business-in-force, "VIF") knyttet til forsikringskontrakter i den svenske virksomheten. Denne eiendelen knytter seg til Storebrands kjøp av SPP (kjøp av virksomhet). Det er flere forhold som kan påvirke størrelsene på forsikringsforpliktelsene inklusive VIF, herunder biometriske forhold som økt levealder og uførhet, samt utvikling i fremtidige kostnader og juridiske forhold som lovendringer og utfall av rettssaker mv. Et lavt rentenivå vil på lang sikt være utfordrende for eier med hensyn til forsikringskontrakter med rentegaranti, og vil, sammen med reduserte kundebuffer, kunne påvirke størrelsen på de innregnede beløp knyttet til forsikringskontraktene. De norske forsikringskontraktene med rentegarantier er diskontert med premieberegningsrenten (om lag gjennomsnittlig med 3,5 prosent). De svenske forsikringsforpliktelsene med rentegaranti, er diskonteringen basert på en estimert swap-rentekurve hvor deler av rentekurven ikke er likvid. Den ikke-likvide delen av rentekurven er estimert med utgangspunkt i langsiktige forventninger om realrente og inflasjon.

Det følger av regnskapsstandarden IFRS 4 Forsikringskontrakter at de innregnede forsikringsforpliktelsene skal være tilstrekkelige og at det skal gjennomføres en tilstrekkelighetstest (liability adequacy test). De norske forsikringsforpliktelsene er beregnet i henhold til særnorske regler herunder forsikringsvirksomhetsloven med forskrifter. For de norske livsforsikringsforpliktelsene gjennomføres det en test på et overordnet nivå ved å foreta en analyse som tar utgangspunkt i norske premiereserveringsprinsipper. Den innarbeidede analysen tar utgangspunkt i de forutsetningene som legges til grunn ved beregning av Embedded Value, hvor selskapet anvender beste anslag på de fremtidige grunnlagselementene basert på dagens erfaringer. Testen innebærer da at selskapet analyserer dagens marginer mellom forutsetningene i reserveringsgrunnlaget og forutsetningene i Embedded Value analyser. Denne testen ble gjennomført også før innføring av IFRS.

I konsernregnskapet ble det ved oppkjøpet av det svenske forsikringskonsernet SPP aktivert merverdier inklusive goodwill knyttet til verdiene av SPP konserns forsikringskontrakter, mens SPP konserns innregnede forsikringsmessige avsetninger ble videreført i Storebrands konsernregnskap. Disse merverdiene (Value of business in-force) som sammen med tilhørende aktiverte salgskostnader og forsikringsforpliktelser, testes med hensyn til tilstrekkelighet. Testen er oppfylt hvis de bokførte forpliktelsene i regnskapet er større eller lik netto forpliktelser vurdert til en estimert markedsverdi inklusive forventet overskudd til eier. I denne testen ses det hen til embedded value beregninger samt til IAS 37. Et sentralt element i denne vurderingen er beregning av fremtidige fortjenestemarginer hvor det benyttes embedded value-beregninger. Embedded value-beregningene vil blant annet påvirkes av volatilitet i finansmarkedet, renteforventninger samt størrelsen på bufferkapital. Storebrand tilfredsstiller tilstrekkelighetstestene for 2013 og har følgelig ingen resultatmessig effekt på regnskapet for 2013. Det vil være usikkerhet knyttet til verdsettelsen av disse aktiverte verdiene og verdien av tilhørende forsikringsmessige avsetninger.

I livvirksomhetene i Storebrand vil ikke nødvendigvis endring av estimater knyttet til forsikringsmessige avsetninger, finansielle instrumenter og investeringseiendom tilordnet livkundene, påvirke eiers resultat, men endring av estimater og vurderinger kan påvirke eiers resultat. En sentral faktor vil være om livkundernes midler inklusive årets avkastning, overstiger de garanterte forpliktelser.

I den norske livvirksomheten har en betydelig andel av forsikringskontraktene en serie med årlig rentegaranti. Estimaterendringer og endrede vurderinger kan medføre endret avkastning i kundeporteføljene. Avhengig av størrelsen på eventuelle verdifall, vil slike verdifall, helt eller delvis, kunne motvirkes av reduksjon i kursreguleringsfond og tilleggsavsetninger slik at effekt for eiers resultat kan bli begrenset.

Finanstilsynet har besluttet innføring av nytt dødlighetsgrunnlag K2013 for kollektive pensjonsforsikringer i livsforsikringsselskaper og pensjonskasser med virkning fra 2014. Oppreservering til nye tariffer i forbindelse med økt levealder i livsforsikring, hvor oppreservering i en tidsbegrenset periode kan belastes den løpende avkastning. En eventuell manglende fremtidig avkastning kan i denne sammenheng medføre økt belastning i eiers fremtidige resultat.

I den svenske virksomheten (SPP) foreligger det ikke kontrakter med en årlig rentegaranti. Men det foreligger forsikringskontrakter med en sluttverdigaranti. Disse kontraktene diskonteres med en markedsmessig rente. Dersom tilhørende kundemidler har en høyere verdi enn innregnet verdi av disse forsikringsmessige forpliktelsene, vil forskjellen utgjøre et betinget kundetildelt fond – villkorad återbäring (bufferkapital). Estimaterendringer og endrede vurderinger kan medføre endret avkastning i kundeporteføljene. Avhengig av størrelsen på eventuelle verdifall, vil slike verdifall, helt eller delvis, kunne motvirkes av reduksjon i villkorad återbäring slik at effekt for eiers resultat kan bli begrenset. Dersom verdien av den enkelte forsikringskontrakt er høyere enn tilhørende kundemidler, vil eier måtte dekke manglende kapital.

Det foreligger også forsikringskontrakter uten rentegaranti i livvirksomhetene hvor kundene bærer avkastningsgarantien. Estimaterendringer og endrede vurderinger kan medføre endret avkastning i tilhørende kundeporteføljer. Innregning av slike verdiendringer påvirker ikke eiers resultat direkte.

Noter til regnskapet

Fastrenteutlån

I 2013 har det vært økt usikkerhet knyttet til prising av fastrenteutlån klassifisert til virkelig verdi da det er større variasjon i rentebetingelsene som bankene tilbyr, samtidig som etterspørselen etter fastrentelån er redusert. Som følge av dette har det vært vanskeligere å finne observerbare forutsetninger.

Det vises for øvrig til omtale i note 2 og 11 i årsrapporten for 2012.

NOTE 3: OPPRESERVERING LANGT LIV FOR STOREBRAND LIVSFORSIKRING

Finanstilsynets har i brev av 8. mars 2013 besluttet at det skal innføres ny levetidstariff K2013 for kollektive pensjonsforsikringer i livsforsikringsselskaper og pensjonskasser med virkning fra 2014. Finanstilsynet uttrykker i sin pressemelding at økt forventet levealder er en utfordring for livsforsikringsselskap og pensjonskasser. Dette setter krav til økte premier og høyere forsikringstekniske avsetninger for å ha tilstrekkelige midler til å dekke fremtidige forpliktelser.

Den nye levetidstariffen vil øke avsetningsbehovet betydelig, og det vil bli gitt anledning til en opptrappingsperiode. Opptrappingsplanene vil gjelde fra 2014, og Finanstilsynet mener disse ikke bør ha en varighet ut over fem år. Det åpnes for å benytte kundeoverskudd til å dekke økte avsetningskrav, men Finanstilsynet uttrykker at "minimum 20 prosent av det samlede oppreserveringsbehovet bør dekkes av pensjonsinnretningene".

Oppreserveringsbehovet innenfor kollektiv pensjon er estimert til å utgjøre 12,7 milliarder kroner eller om lag 8 prosent av premie-reservene per 31.12.2013. Selskapet har startet en oppreservering i regnskapet fra og med 2011. I 2012 og 2013 har Storebrand avsatt så mye som mulig av finans- og risikooverskudd. Det må også forventes at det i oppreserveringsperioden vil bli avsatt alt tilgjengelig overskudd til oppreservering. Per 31.12.2013 er det avsatt 4,5 milliarder kroner.

Det forventes at minimum 20 prosent eller 2,5 milliarder av det samlede oppreserveringsbehovet dekkes av eier. En del av dette antas finansiert gjennom bortfall av overskudd for fripoliser i oppreserveringsperioden med dagens overskuddsdelingsmodell (20 % til eier). Størrelsen på eiers bidrag avhenger av lengde på opptrappingsplan, prinsipper for oppreservering, samt avkastnings- og risikooverskudd i opptrappingsperioden.

Tidligere har det vært krav om at kontrakter skal være fullt reservert ved flytting. Finansdepartementet besluttet i oktober at flytteverdien skal følge opptrappingsplanen. Hvis det er avsatt mer skal det medfølge ved flytting.

Det gjenstår å avklare endelige forutsetninger rundt oppreservering og krav til avsetninger ved konvertering av fripoliser med garantert avkastning til fripoliser med investeringsvalg.

Finanstilsynet sendte 26. november 2013 brev til Finans Norge, hvor de skriver at det tas sikte på å utarbeide retningslinjer for opptrapping i begynnelsen av 2014. Brevet er en oppfølging av Finanstilsynets brev av 8. mars 2013 til alle livsforsikringsselskaper og pensjonskasser om nytt dødelighetsgrunnlag i kollektiv pensjonsforsikring (K2013), der det redegjøres for hvilke forutsetninger som skal benyttes ved fastsettelse av nytt dødelighetsgrunnlag i kollektiv pensjonsforsikring. Det er lagt til grunn at dødelighetsgrunnlaget skal innføres med virkning senest fra 1. januar 2014.

NOTE 4: SEGMENTER

Storebrand endret i 2. kvartal 2013 konsernorganisering til å omfatte forretningsområdene Sparing, Forsikring, Garantert Pensjon og Øvrig. Disse forretningsområdene vil være hovedlinjene i den finansielle rapporteringen på segment.

Sparing

Består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, uten langsiktige rentegarantier. I området inngår fondsforsikring (unit linked og innskuddspensjon) til privatpersoner og bedrifter i Norge og Sverige, kapitalforvaltning og bankprodukter til privatpersoner.

Forsikring

Forsikring har ansvaret for konsernets risikoprodukter. Enheten tilbyr behandlingsforsikring i det norske og svenske bedrifts- og privat-markedet, skadeforsikrings- og personrisikoprodukter til det norske privatmarkedet og personalforsikring og pensjonsrelaterte forsikringer i det norske bedriftsmarkedet.

Garantert pensjon

Garantert pensjon består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, hvor kundene har en garantert avkastning eller ytelse på sparemidlene. I området inngår ytelsespensjon i Norge og Sverige, fripoliser og individuell kapital- og pensjonsforsikring.

Noter til regnskapet

Øvrig

Under kategorien øvrig rapporteres resultatet i Storebrand ASA, samt resultat i selskapsporteføljene i Storebrand Livsforsikring og SPP. I tillegg inngår blant annet resultatet knyttet til utlån til næringsvirksomhet i Storebrand Bank og virksomheten i BenCo som består av datterselskapene Euroben og Nordben.

Avstemming mot offisielt resultatregnskap

Resultatene i segmentene avstemmes mot konsernresultat før amortisering og nedskrivning av immaterielle eiendeler. I konsernets resultatoppstilling inngår brutto inntekter og brutto kostnader knyttet til både forsikringskunder og eier. I tillegg inngår spareelementer i premieinntekter og i forsikringsmessige kostnader. De ulike segmentene følges imidlertid i større grad opp ved oppfølging av netto fortjenestemarginer, herunder oppfølging av risiko- og administrasjonsresultat. Resultatlinjer som benyttes i segmentrapporteringen vil dermed ikke være identiske med resultatlinjene i konsernresultatregnskapet.

Tall for tidligere perioder er omarbeidet.

NOK mill.	4. kvartal		1.1 - 31.12	
	2013	2012	2013	2012
Sparing	296	145	670	288
Forsikring	150	88	492	417
Garantert pensjon	481	287	1 665	1 193
Øvrig	126	-32	108	62
Konsernresultat før amortisering og nedskrivning av immaterielle eiendeler	1 054	489	2 935	1 960
Amortisering og nedskrivning av immaterielle eiendeler	-417	-101	-741	-401
Konsernresultat før skatt	637	388	2 194	1 559

Segmentopplysninger 4. kvartal

NOK mill	Sparing		Forsikring		Garantert pensjon	
	31.12.13	31.12.12	31.12.13	31.12.12	31.12.13	31.12.12
Fee- og administrasjonsinntekter	489	424			561	456
Risikoresultat liv og pensjon	3	2			49	88
Forsikringspremier f.e.r.			754	671		
Erstatninger f.e.r.			-577	-544		
Driftskostnader	-294	-361	-60	-116	-225	-354
Finansresultat			33	78		
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	199	65	150	88	385	190
Netto overskuddsdeling og utlånstap	98	80			96	97
Konsernresultat før amortisering	296	145	150	88	481	287
Nedskrivning av immaterielle eiendeler og amortiseringer ¹⁾						
Konsernresultat før skatt						

NOK mill	Øvrig		Storebrand Konsern	
	31.12.13	31.12.12	31.12.13	31.12.12
Fee- og administrasjonsinntekter	90	94	1 141	974
Risikoresultat liv og pensjon	-2	5	50	95
Forsikringspremier f.e.r.			754	671
Erstatninger f.e.r.			-577	-544
Driftskostnader	75	-107	-503	-939
Finansresultat	-23	-26	10	53
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	141	-34	874	309
Netto overskuddsdeling og utlånstap	-14	3	180	180
Konsernresultat før amortisering	126	-32	1 054	489
Nedskrivning av immaterielle eiendeler og amortiseringer ¹⁾			-417	-101
Konsernresultat før skatt			637	388

¹⁾ Nedskrivning av immaterielle eiendeler og amortiseringer er lagt på konsernnivå

Noter til regnskapet

Segmentopplysninger per 31.12

NOK mill.	Sparing		Forsikring		Garantert pensjon	
	31.12.13	31.12.12	31.12.13	31.12.12	31.12.13	31.12.12
Fee- og administrasjonsinntekter	1 888	1 638			2 115	1 861
Risikoresultat liv og pensjon	7	3			288	318
Forsikringspremier f.e.r.			2 868	2 510		
Erstatninger f.e.r.			-2 098	-1 774		
Driftskostnader	-1 279	-1 417	-413	-470	-1 111	-1 375
Finansresultat			135	150		
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	616	224	492	417	1 292	804
Netto overskuddsdeling og utlånstap	54	63			373	389
Konsernresultat før amortisering	670	288	492	417	1 665	1 193
Nedskrivning av immaterielle eiendeler og amortiseringer ¹⁾						
Konsernresultat før skatt						
Eiendeler	110 067	89 102	5 533	4 441	274 406	271 202
Gjeld	96 951	68 112	4 944	3 905	266 303	263 869

NOK mill.	Øvrig		Storebrand Konsern	
	31.12.13	31.12.12	31.12.13	31.12.12
Fee- og administrasjonsinntekter	353	408	4 355	3 907
Risikoresultat liv og pensjon	3	14	298	335
Forsikringspremier f.e.r.			2 868	2 510
Erstatninger f.e.r.			-2 098	-1 774
Driftskostnader	-180	-385	-2 983	-3 647
Finansresultat	-57	27	79	177
Resultat før overskuddsdeling og utlånstap	118	63	2 519	1 508
Netto overskuddsdeling og utlånstap	-11	-1	416	451
Konsernresultat før amortisering	108	62	2 935	1 960
Nedskrivning av immaterielle eiendeler og amortiseringer ¹⁾			-741	-401
Konsernresultat før skatt			2 194	1 559
Eiendeler	60 374	55 437	450 381	420 182
Gjeld	59 669	64 360	427 867	400 247

¹⁾ Nedskrivning av immaterielle eiendeler og amortiseringer er lagt på konsernnivå

Noter til regnskapet

Nøkkeltall virksomhetsområder

NOK mill.	4. kvartal 2013	3. kvartal 2013	2. kvartal 2013	1. kvartal 2013	4. kvartal 2012	3. kvartal 2012	2. kvartal 2012	1. kvartal 2012
Konsern								
Overskudd per ordinær aksje ¹⁾	4,41	3,52	1,99	0,80	2,25	2,10	1,47	1,17
Egenkapital	22 514	22 274	21 301	20 696	19 936	19 706	19 335	19 202
Sparing								
Premieinntekter Unit Linked ⁵⁾	2 273	2 296	2 768	2 318	2 480	2 121	2 439	1 919
Reserver Unit Linked	85 452	79 341	73 542	70 458	63 387	61 007	57 897	56 954
Totale midler under forvaltning	487 384	471 278	455 701	453 828	442 162	438 878	423 872	425 816
Utlån Privat	23 906	24 110	24 036	23 922	23 734	23 256	22 910	22 444
Forsikring								
Totale forfalte premier	3 199	3 140	3 080	2 995	2 933	2 851	2 732	2 698
Skadeprosent ⁵⁾	76 %	71 %	67 %	78 %	81 %	66 %	68 %	66 %
Kostnadsprosent ⁵⁾	8 %	16 %	18 %	17 %	18 %	22 %	18 %	18 %
Combined ratio ⁵⁾	85 %	87 %	86 %	94 %	99 %	88 %	86 %	84 %
Garantert pensjon								
Garanterte reserver	263 776	262 126	258 654	261 502	259 858	259 671	254 063	252 862
Garanterte reserver i % of totale reserver	75,5%	76,8%	77,9%	78,8%	80,4%	81,0%	81,4%	81,6%
Overføring av garanterte reserver ⁵⁾	967	710	998	7 279	1 360	654	420	1 640
Bufferkapital i % av kundefond SBL ²⁾	4,8%	4,0%	3,7%	4,1%	4,0%	4,6%	3,9%	4,4%
Bufferkapital i % av kundefond SPP ³⁾	15,1%	14,5%	13,5%	13,1%	11,9%	11,7%	11,1%	11,8%
Soliditet								
Kapitaldekning Storebrand konsern	13,4%	13,4%	13,1%	12,8%	11,7%	11,5%	11,9%	14,3%
Soliditetskapital Storebrand Livsforsikring konsern ⁴⁾	54 102	51 717	49 718	49 513	46 860	48 938	43 210	43 687
Kapitaldekning Storebrand Livsforsikring konsern	13,6 %	13,9 %	13,7 %	13,5 %	12,2 %	11,9 %	11,7 %	14,2 %
Solvensmargin Storebrand Livsforsikring konsern	176 %	178 %	174 %	165 %	162 %	153 %	152 %	163 %
Solvensmargin SPP Livförsäkring AB	254 %	285 %	262 %	250 %	222 %	216 %	225 %	226 %
Kapitaldekning Storebrand Bank	13,6 %	13,1 %	12,9 %	11,9 %	11,8 %	12,0%	12,7%	13,9%
Kjernekapitaldekning Storebrand Bank	12,8 %	12,4 %	12,2 %	11,2 %	11,2 %	10,7 %	11,3 %	11,6 %

¹⁾ Akkumulert

²⁾ Tilleggsavsetninger + kursreguleringsfond

³⁾ Villkorad återbäring

⁴⁾ Består av egenkapital, ansvarlig lånekapital, kursreguleringsfond, risikoutjevningsfond, kursreserver obligasjoner til amortisert kost, tilleggsavsetning, villkorad återbäring og opptjent resultat

⁵⁾ Tall for kvartalet

Noter til regnskapet

NOTE 5: FINANSIELL MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risiko for tap på åpne posisjoner i finansielle instrumenter som følge av endringer i markedsvariabler og/eller markedsbetingelser innenfor en spesifisert tidshorisont. Markedsrisiko er derfor risikoen for prisendringer i finansmarkedene, herunder endringer i rente-, valuta-, aksje-, eiendoms- og råvaremarkeder som påvirker verdien på selskapets finansielle instrumenter. I Storebrand vurderes markedsrisikoen fortløpende ved hjelp av ulike målemetoder. Det beregnes potensielt tap i investeringsporteføljen innenfor et år og porteføljen stresstest i henhold til de regulatorisk definerte stresstestene samt interne modeller.

Garantert Pensjon

Grunnlagsrente (diskonteringsrente)

Storebrand Livsforsikring

Høyeste tillatte grunnlagsrente for nye forsikringer og for nye medlemmer og ny opptjening i kollektiv pensjonsforsikring fastsettes av Finanstilsynet. For nye forsikringer ble høyeste grunnlagsrente satt til 3 prosent i 1993, senere endret til 2,75 prosent for kontrakter som blir etablert etter 1.1.2006. For nye medlemmer og ny opptjening i kollektiv pensjonsforsikring ble høyeste grunnlagsrente redusert fra 4 prosent til 3 prosent med virkning fra forsikringens hovedforfall i 2004. For nye kontakter fra 2011 er grunnlagsrenten satt til 2,50 prosent. Finanstilsynet foreslo å redusere grunnlagsrenten til 2,0 prosent fra 1.1.2014, men Finansdepartementet besluttet å beholde grunnlagsrenten uendret på 2,5 prosent. Grunnlagsrenten er den årlige garanterte avkastningen til kundene.

SPP Livförsäkring

Den garanterte renten (garantiräntan) fastsettes av forsikringsselskapet. Den garanterte renten benyttes ved beregning av premien og den garanterte ytelsen. Den garanterte renten medfører ikke en årlig minimumsgaranti for avkastningen tilsvarende som i Norge.

I Norge innføres ny levetidstariff for YTP og fripoliser fra 2014. For eksisterende reserve er det en 5 års opptappingsplan, og kundeavkastning utover garanti kan bidra til oppreservering. I opptappingsperioden gir det en risikoøkning som kan sammenlignes med å øke garantirenten.

For å oppnå tilstrekkelig avkastning, er det nødvendig å ta investeringsrisiko (markedsrisiko), i hovedsak ved å investere i aksjer, eiendom og kredittobligasjoner. Det er mulig å redusere markedsrisikoen på kort sikt, men da reduseres sannsynligheten for å nå nødvendig avkastningsnivå. Risikostyringen skal balansere disse hensynene, inkludert effekten på avkastningskrav fra oppreserveringsbehovet. Det benyttes også dynamisk risikostyring av aksjeandel.

Renterisiko er i en spesiell stilling fordi renteendringer også påvirker verdien av forsikringsforpliktelsen. Siden pensjonsutbetalingene kan ligge svært langt fram i tid, har forsikringsforpliktelsen stor rentefølsomhet. Risikostyringen skal redusere risikoen fra dette ved å investere med tilsvarende stor rentefølsomhet. I Sverige er styring av renterisiko basert på dette prinsippet, slik at finansresultatet har lav renterisiko. Men fordi solvensregnskapet er basert på en annen rentekurve, oppstår renterisiko knyttet til solvens.

I Norge vil økt rentefølsomhet fra investeringene gi økt risiko for avkastning under garanti. Risikostyringen skal derfor balansere risikoen for årets resultat (rente opp) med reinvesteringsrisikoen hvis renten faller under garanti i fremtiden. Obligasjoner til amortisert kost er et viktig risikostyringsverktøy.

Sparing

For ikke garanterte pensjonsprodukter har kunden den finansielle markedsrisikoen.

Markedsrisikoen for ikke-garantert pensjon er i hovedsak knyttet til risiko for at fremtidige inntekter og kostnader endres. Det blir derfor en indirekte markedsrisiko, fordi negativ investeringsavkastning, spesielt som følge av svake aksjemarkeder, vil redusere fremtidige inntekter.

Forsikring

Det er lav markedsrisiko for forsikringsområdet fordi det meste av investeringene er i korte rentepapirer med høy kredittkvalitet.

Noter til regnskapet

NOTE 6: LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke har likviditet til å møte sine betalingsforpliktelser, eller at selskapet ikke kan avhende verdipapirer til akseptable priser. Storebrand Livsforsikrings og SPPs forsikringsforpliktelser er langsiktig og er vanligvis kjente lenge før de forfaller, men en solid likviditetsbuffer er likevel viktig for å kunne motstå uforutsette hendelser.

Likviditetsrisiko er en av de viktigste risikofaktorer for bankvirksomheten. Risikostrategien i selskapet setter overordnede rammer for hvor mye likviditetsrisiko bankkonsernet er villig til å akseptere. Det er utarbeidet en policy som spesifiserer prinsipper for likviditetsstyring, minimums likviditetsbeholdning og finansieringsindikatorer for måling av likviditetsrisiko. I tillegg utarbeides det årlig en fundingstrategi og fundingplan som legger overordnede rammer for bankens fundingvirksomhet.

For datterselskapene er det i tråd med lovkrav utarbeidet egne likviditetsstrategier. Disse strategiene spesifiserer rammer og tiltak for å sikre god likviditet og det spesifiseres en minste allokering til aktiva som kan omsettes på kort varsel. Strategiene definerer rammer for allokering til ulike typer aktiva, og medfører at selskapene har pengemarkedsplasseringer, obligasjoner, aksjer og andre likvide investeringer som kan omsettes ved behov.

I tillegg til klare strategier og risikostyring av likviditetsbeholdningen i hvert enkelt datterselskap har morselskapet i konsernet etablert en likviditetsbuffer. På overordnet nivå overvåkes utviklingen i likviditetsbeholdningene fortløpende i forhold til interne grenser. En særlig risiko for Storebrand ASA er at finansmarkedene i perioder kan være lukket for nye låneopptak. Tiltak for å minimere likviditetsrisiko er å holde en jevn forfallstruktur på lånene, lave kostnader i ASA, en tilstrekkelig likviditetsbuffer og kredittavtaler med banker som selskapet kan trekke på dersom det skulle være nødvendig.

Spesifikasjon ansvarlig lånekapital

NOK mill.	Nominell verdi	Valuta	Rente	Forfall/call	Balanseført verdi
Utsteder					
Fondsobligasjoner					
Storebrand Bank ASA	107	NOK	Fast	2014	110
Storebrand Bank ASA	168	NOK	Flytende	2014	169
Storebrand Bank ASA	150	NOK	Flytende	2018	150
Storebrand Livsforsikring AS	1 500	NOK	Flytende	2018	1 502
Evigvarende ansvarlig lån					
Storebrand Livsforsikring AS	1 000	NOK	Fast	2015	1 086
Storebrand Livsforsikring AS	1 700	NOK	Flytende	2014	1 701
Tidsbegrenset ansvarlig lån					
Storebrand Livsforsikring AS	300	EUR	Fast	2023	2 540
Storebrand Bank ASA	150	NOK	Flytende	2017	151
Sum ansvarlige lån og fondsobligasjoner 31.12.13					7 409
Sum ansvarlige lån og fondsobligasjoner 31.12.12					7 075

Noter til regnskapet

Spesifikasjon gjeld til kredittinstitusjoner

NOK mill.	Balanseført verdi	
	31.12.13	31.12.12
Forfall		
2013		512
2014	1 028	990
2015		997
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	1 028	2 499

Spesifikasjon gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

NOK mill.	Balanseført verdi	
	31.12.13	31.12.12
Forfall		
2013		1 287
2014	2 454	3 375
2015	3 206	3 263
2016	3 875	3 374
2017	4 520	4 523
2018	952	500
2019	1 687	1 710
2020	306	
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	17 000	18 033

Til inngåtte låneavtaler er det knyttet standard covenantskrav. Storebrand Bank ASA, og Storebrand Boligkreditt AS har i 2013 innfridd alle betingelser og vilkår i henhold til inngåtte låneavtaler. I henhold til låneprogrammet i Storebrand Boligkreditt AS er selskapets krav til overpantsettelse 109,5 prosent oppfylt.

Trekkfasiliteter

Storebrand ASA har en ubenyttet trekkfasilitet på EUR 240 millioner.

Fasiliteter til Storebrand Boligkreditt AS

Storebrand Bank har to trekkfasiliteter med Storebrand Boligkreditt AS. Den ene avtalen brukes til generell drift, blant annet kjøp av boliglån fra Storebrand Bank. Den andre avtalen kan benyttes til tilbakebetaling av renter og hovedstol på obligasjoner med fortrinnsrett og tilknyttede derivater. Det skal til enhver tid være tilgjengelig størrelse på fasiliteten til å dekke renter og avdrag på obligasjoner med fortrinnsrett kommende 12 måneder.

Noter til regnskapet

NOTE 7: KREDITTRISIKO

Med kredittisiko menes risiko for tap som følge av en motparts manglende vilje eller evne til å gjøre opp sine forpliktelser. Grensene for kredittisiko mot den enkelte debitor og samlet innenfor ratingkategorier besluttet av styret i de enkelte selskapene i konsernet. Det er lagt vekt på at kreditteksponeringen er diversifisert for å unngå konsentrasjon av kredittisiko mot enkelte debitorer og sektorer. Endringer i debitors kredittvurdering overvåkes og følges opp. Konsernet benytter så langt det er mulig publiserte kredittrater supplert med egne vurderinger i de tilfeller det ikke finnes publiserte ratinger. For å redusere motpartsrisiko på utestående derivattransaksjoner er det inngått rammeavtaler med motparter som blant annet regulerer hvordan sikkerheter skal stilles for endringer i markedsverdier som beregnes på daglig basis.

For bankvirksomheten er kredittisiko sammen med likviditetsrisiko den mest vesentlige risikoformen. Bankens risikostrategi setter overordnede rammer for hvor mye kredittisiko bankkonsernet er villig til å akseptere. Risikopolen er tilpasset bankens risikoappetitt og målsett risikoprofil, soliditet og vekst. Kredittpolicyer setter prinsipper for kredittgivning på overordnet nivå. Bankkonsernets rutiner for kredittbehandling er fastsatt i egne kredithåndbøker. Den viktigste kontrollen av kredittisiko gjennomføres og administreres av en egen kredittavdeling.

NOTE 8: VERDSETTELSE AV FINANSIELLE INSTRUMENTER OG EIENDOMMER

Verdsettelse av finansielle instrumenter og eiendommer til virkelig verdi

Konsernet gjennomfører en omfattende prosess for å sikre en mest mulig markedsriktig verdifastsettelse av finansielle instrumenter. Børsnoterte finansielle instrumenter verdsettes basert på offisielle sluttkurser fra børs innhentet gjennom Reuters og Bloomberg. Fondsandeler er generelt verdsatt til oppdaterte offisielle NAV-kurser der slike finnes. Obligasjoner verdsettes som hovedregel basert på innhentede kurser fra Bloomberg og Reuters. Obligasjoner som ikke kvoterer regelmessig vil normalt verdsettes basert på anerkjente teoretiske modeller. Sistnevnte gjelder i særlig grad obligasjoner denominert i norske kroner. Som grunnlag for slik verdsettelse benyttes diskonteringsrenter bestående av swaprenter tillagt en kredittpremie. Kredittpremien vil oftest være utstederspesifikk, og normalt basert på konsensus av kredittspreader kvotert av et utvalg meglerforetak.

Unoterte derivater, herunder primært rente- og valutainstrumenter, verdsettes også teoretisk. Pengemarkedsrenter, swaprenter, valutakurser og volatiliteter som danner grunnlag for verdsettelse hentes fra Reuters og Bloomberg.

Konsernet gjennomfører løpende kontroll for å sikre kvaliteten på innhentede markedsdata fra eksterne kilder. Slike kontroller vil generelt omfatte sammenligning av multiple kilder samt kontroll og rimelighetsvurdering av unormale endringer.

Konsernet kategoriserer finansielle instrumenter som verdsettes til virkelig verdi på tre forskjellige nivåer som er nærmere beskrevet nedenfor. Nivåene gir uttrykk for ulik grad av likviditet og ulike målemetoder. Selskapet har etablert verdsettelsesmodeller for å fange opp informasjon fra et bredt utvalg med godt informerte kilder med henblikk på å minimere usikkerhet knyttet til verdsettelsen.

Noter til regnskapet

Verdsettelse av finansielle instrumenter og eiendommer til virkelig verdi

NOK mill.	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum	Sum virkelig verdi
	Kvoterte priser	Observerbare forutsetninger	Ikke observerbare forutsetninger	virkelig verdi 31.12.13	Sum virkelig verdi 31.12.12
Eiendeler:					
Aksjer og andeler:					
- Aksjer	12 969	471	3 269	16 708	12 771
- Fondsandeler	167	66 905	1 327	68 399	51 972
- Private Equity fondsinvesteringer		241	6 132	6 373	6 090
- Eiendomsfond			1 217	1 217	1 387
Sum aksjer og andeler	13 135	67 617	11 945	92 697	
Sum aksjer og andeler 31.12.2012	9 305	51 325	11 589		72 220
Utlån til kunder ¹⁾					
Sum utlån til kunder 31.12.2012 ¹⁾		1 241		1 289	1 241
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning					
- Stat- og statsgaranterte obligasjoner	26 374	35 951		62 325	51 879
- Finans- og foretaksobligasjoner	20	24 402	1 669	26 091	26 721
- Verdipapiriserte obligasjoner		45 483		45 483	43 780
- Overnasjonale organisasjoner	159	7 157		7 316	3 757
- Obligasjonsfond	717	46 625		47 342	59 568
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning	27 270	159 618	1 669	188 557	
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning 31.12.2012	25 388	159 084	1 233		185 704
Derivater:					
- Rentederivater		-358		-358	2 106
- Valutaderivater		36		36	594
Sum derivater		-322		-322	
- herav derivater med positiv markedsverdi		2 211		2 211	4 057
- derav derivater med negativ markedsverdi		-2 533		-2 533	-1 356
Sum derivater 31.12.2012		2 701			2 701
Eiendommer:					
Investerings eiendommer			24 175	24 175	28 723
Eierbenyttet eiendom			2 491	2 491	2 231
Sum eiendommer			26 666	26 666	
Sum eiendommer 31.12.2012			30 954		30 954
Forpliktelser:					
Gjeld til kredittinstitusjoner		997		997	1 986
Sum forpliktelser 31.12.2012 ¹⁾		1 986			1 986

1) omfatter utlån til kunder/gjeld til kredittinstitusjoner klassifisert til virkelig verdi over resultatet

Bevegelser mellom kvoterte priser og observerbare forutsetninger

NOK mill.	Fra kvoterte priser til observerbare forutsetninger	Fra observerbare forutsetninger til kvoterte priser
Aksjer og andeler	52	65

Nivå 1 omfatter børsnoterte aksjer der det i den foregående 6 måneders perioden har vært en daglig gjennomsnittlig omsetning tilsvarende ca MNOK 20 eller mer. Bevegelser fra nivå 1 til nivå 2 gjenspeiler redusert omsetningsverdi i aktuelle aksjer i siste måleperiode. I motsatt tilfelle indikerer bevegelser fra nivå 2 til nivå 1 økt omsetningsverdi i aktuelle aksjer i siste måleperiode.

Noter til regnskapet

Spesifikasjon av papirer etter verdsettelsesteknikker (ikke observerbare forutsetninger)

NOK mill.	Aksjer	Fonds- andeler	Private equity fond	Eiendoms- fond	Utlån til kunder	Finans- og foretaksobliga- sjoner	Investerings- eiendommer	Eierbenyttet eiendom
Balanse 1.1	2 958	1 695	5 406	1 372		1 233	28 723	2 231
Netto gevinster/tap	170	504	1 076	-2 490	-7	573	3	88
Tilgang	533	902	391	2 598	42	156	538	85
Avgang	-537	-1 492	-816	-278	-123	-420	-5 202	
Overført til/fra ikke observerbare forutsetninger til/fra observerbare forutsetninger		-382	11	15	1 377	80		
Omregningsdifferanse utenlandsk valuta	145	100	64			47	113	88
Balanse 31.12.13	3 269	1 327	6 132	1 217	1 289	1 669	24 175	2 491

Verdien av fastrenteutlånene fastsettes ved at avtalte kontantstrømmer neddiskonteres over gjenværende fastrenteperiode med en diskonteringsfaktor som er justert for et estimat på markedets marginkrav. Det er ikke observert noen negativ utvikling i låntageres betalingssevne eller negativ utvikling i underliggende pantesikkerheter.

Verdsettelse av finansielle instrumenter til amortisert kost

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum virkelig verdi 30.09.13	Sum virkelig verdi 31.12.12	Balanse- ført verdi 31.12.13	Balanse- ført verdi 31.12.12
	Kvoterte priser	Observer- bare forut- setninger	Ikke obser- verbare forutset- ninger				
NOK mill.							
Finansielle eiendeler							
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		152		152	255	152	255
Utlån til kunder		35 771		35 771	37 771	35 856	37 907
Obligasjoner holdt til forfall		15 942		15 942	11 689	15 120	10 718
Obligasjoner klassifisert som utlån og fordring	1 242	70 071		71 313	60 962	66 971	56 703
Sum virkelig verdi pe 31.12.12	1 156	109 521					
Finansielle forpliktelser							
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		17 228		17 228	18 249	17 000	18 033
Gjeld til kredittinstitusjoner		31		31	513	31	513
Innskudd fra kunder i bankvirksomhet (ekskl innskudd fra konsernselskap)		20 728		20 728	19 860	20 728	19 860
Ansvarlig lånekapital		7 956		7 956	7 111	7 409	7 075
Sum virkelig verdi pe 31.12.12		42 196	3 537				

Noter til regnskapet

NOTE 9: SKATT

I løpet av året er det gjennomført skattefrie salg av eiendommer der det tidligere var gjort avsetninger for utsatt skatt. Reversering av denne utsatte skatten gir redusert skattekostnad i 2013.

Stortinget vedtok i desember 2013 å redusere selskapsskattesatsen fra 28 til 27 prosent med virkning fra 1. januar 2014. Ved balanseføring av utsatt skatt/skattefordel benyttes derfor 27 prosent, noe som isolert reduserer skattekostnaden for 2013 med 24 millioner kroner.

NOTE 10: OPPLYSNINGER OM NÆRSTÅENDE PARTER

Storebrand har transaksjoner med nærstående parter som gjøres som en del av de normale forretninger. Disse transaksjoner gjennomføres til markedsmessige betingelser. Vilkår for transaksjoner med ledende ansatte og nærstående fremgår av note 24 og 55 i årsrapporten for 2012.

Storebrand har ved utgangen av 4. kvartal utover normale forretningsmessig transaksjoner ikke hatt noen betydelige transaksjoner med nærstående parter.

NOTE 11: PENSJONSORDNINGER EGNE ANSATTE

Storebrand har en lukket ytelsesordning og en innskuddsordning for egne ansatte. Deler av ytelsesordningen er sikret og deler er usikret. Regnskapsføringen av ordningene følger regnskapsstandarden IAS19. Det vil særlig være betydelig usikkerhet knyttet til langsiktige antagelser som fremtidig inflasjon, realrente, reallønnsvekst og G-regulering.

Storebrand har benyttet OMF-rente som diskonteringsrente per 31.12.2013. Nedenfor fremgår hovedforutsetninger som er benyttet i beregningene av netto pensjonsforpliktelse:

NOK mill.	Storebrand Livsforsikring		SPP	
	2013	2012	2013	2012
Diskonteringsrente	4,0 %	4,0 %	4,0 %	3,5 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler i regnskapsperioden	4,0 %	4,0 %	4,0 %	3,5 %
Forventet lønnsvekst	3,3 %	3,3 %	3,5 %	3,5 %
Forventet årlig regulering folketrygd	3,5 %	3,3 %	3,0 %	3,0 %
Forventet årlig regulering utbetaling av pensjoner	0,1 %	1,5 %	2,0 %	2,0 %
Uførhetstabell	KU	KU		
Dødelighetstabell	K2013BE	K2005	DUS06	DUS06

Storebrand (Norge) har i 2013 endret pensjonsvedtektene i de kollektive ordningene for ansatte og tidligere ansatte i selskapet. Endringen medfører at pensjoner under utbetaling ikke lenger reguleres årlig med minimum 80 prosent av endringen i konsumprisindeksen. Dette gir en positiv engangseffekt i resultatet i 2013 som i pensjonskostnadene fremgår som planendring.

NOTE 12: NETTO RENTEINNTEKTER BANK

NOK mill.	4. kvartal		1.1 - 31.12	
	2013	2012	2013	2012
Sum renteinntekter	386	386	1 549	1 553
Sum rentekostnader	-247	-253	-1 002	-1 063
Netto renteinntekter	139	133	547	490

Noter til regnskapet

NOTE 13: NETTO INNETEKTER FOR ULIKE KLASSER AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

NOK mill.	Utbytte/ rente- inntekter	Netto gevinst/tap ved realisasjon	Netto urealisert gevinst/tap	Sum 4. kvartal 2013	Sum 4. kvartal 2012	Sum 1.1 - 31.12 2013	Sum 1.1 - 31.12 2012
Netto inntekter fra aksjer og andeler	313	827	4 728	5 868	1 113	16 780	6 488
Netto inntekter obligasjoner, rentefond og andre verdipapirer med fast avkastning	738	-639	1 353	1 453	2 673	3 365	10 009
Netto inntekter finansielle derivater og andre finansielle instrumenter FVO	116	-286	-38	-207	302	-3 574	781
Netto inntekter og gevinster fra finansielle eiendeler til virkelig verdi	1 167	-97	6 043	7 114	4 087	16 571	17 278
Netto inntekter fra obligasjoner til amortisert kost	934	32		966	1 542	3 585	3 814

NOTE 14: DRIFTSKOSTNADER

NOK mill.	4. kvartal		1.1 - 31.12	
	2013	2012	2013	2012
Personalkostnader	-151	-572	-1 816	-2 385
Avskrivninger	-48	-30	-144	-118
Andre driftskostnader	-290	-360	-1 350	-1 500
Sum driftskostnader	-489	-962	-3 310	-4 003

Noter til regnskapet

NOTE 15: EIENDOMMER

Eiendomstype

NOK mill.	31.12.13					
	31.12.13	31.12.12	Avkastnings- krav % ²⁾	Gjennomsnit- tlig varighet leiekontrakt (år) ⁴⁾	KVM	Utleiegrad i prosent ¹⁾
<i>Kontorbygg (inklusive parkering og lager):</i>						
Oslo-Vika/Filipstad Brygge	6 196	6 205	7,6-8,7	4	140 900	90 %
Stor-Oslo for øvrig	6 886	8 168	8,5-10,3	7	494 925	94 %
Norge for øvrig	2 477	2 459	8,1-9,5	7	122 168	98 %
Kontorbygg Sverige	985	729		6	40 861	99 %
<i>Kjøpesenter (inklusive parkering og lager)</i>						
Stor-Oslo for øvrig	1 176	1 151	8,1-8,4	3	66 519	93 %
Norge for øvrig	5 234	8 952	7,7-9,6	3	183 120	91 %
<i>Parkeringshus</i>						
Parkeringshus Oslo	671	650	7,9	3	27 393	100 %
Kultur-/konferansesenter i Sverige	390	359		16	18 757	100 %
<i>Øvrige eiendommer:</i>						
Eiendommer Sverige ³⁾	109			15	3 369	100 %
Eiendommer Norge	50	50				
Totalt investeringseiendommer	24 175	28 723			1 098 012	
Eiendommer til eget bruk	2 491	2 231		8	70 640	100 %
Sum eiendommer	26 666	30 954			1 168 652	

¹⁾ Utleiegraden er beregnet i forhold til areal.

²⁾ Eiendommene er vurdert med utgangspunkt i følgende effektive avkastningskrav (inklusive 2,5 prosent inflasjon):

³⁾ Alle eiendommene i Sverige verdivurderes eksternt. Vurderingen skjer ut i fra hvilke avkastningskrav som finnes i markedet.

⁴⁾ Gjennomsnittlig varighet på leiekontraktene er beregnet forholdsmessig ut i fra verdien på de enkelte eiendommene

Transaksjoner:

Kjøp: Det er avtalt ytterligere SEK 278 millioner i eiendomskjøp i SPP i 4. kvartal 2013 utover det som er slutført og tatt inn i regnskapet per 31.12.2013

Salg: Det er ikke avtalt ytterligere salg i Storebrand/SPP utover det som er slutført og tatt inn i regnskapet per 31.12.2013

Kontantstrøm

Ved beregning av virkelig verdi benyttes en intern kontantstrømsmodell. Netto kontantstrømmer for den enkelte eiendom diskonteres med et individuelt avkastningskrav. For kontoreiendommene er det estimert et fremtidig inntekts- og kostnadsbilde for de første 10 år, og beregnet en sluttverdi ved utløpet av det 10. året på basis av markedsleie og normal driftskostnad for eiendommen. I netto inntektsstrøm er det tatt hensyn til eksisterende og fremtidig inntektstap som følge av ledighet, nødvendige investeringer og en vurdering av fremtidig utvikling i markedsleien. Storebrand har en gjennomsnittlig utleiegrad på kontoreiendomsporteføljen på 95-98 prosent. De fleste kontrakter har en løpetid på fem eller ti år. Kontantstrømmene fra disse leieavtalene (kontraktsleie) inngår i verdiberegningene. For å estimere de langsiktige fremtidige ikke-kontraktsfastsatte leieinntektene er det utviklet en prognosemodell. Modellen ser hen til historiske observasjoner i Dagens Næringslivs eiendomsindeks (justert med KPI) samt markedsestimater. Det beregnes et langsiktig, tidsvektet gjennomsnitt av de årlige observasjonene hvor de eldste observasjonene vektet med lavest vekt. For ikke-kontraktsfastsatt leie i det korte perspektiv sees det hen til dagens leiepriser og markedsforhold.

Noter til regnskapet

Avkastningskrav

Det fastsettes et individuelt avkastningskrav for den enkelte eiendom. Avkastningskravet sees i sammenheng med den tilhørende kontantstrøm for eiendommen. Den kunnskap som foreligger om markedets avkastningskrav herunder transaksjoner og takster, benyttes ved fastsettelse av kontantstrømmen.

Avkastningskravet er oppdelt i følgende elementer:

Risikofri rente

Risikopåslag, justert for:

- Type eiendom

- Beliggenhet

- Bygningsmessig standard

- Miljøstandard

- Kontraktsvarighet

- Leietakers kvalitet

- Andre forhold som transaksjoner og oppfatning i markedet, ledighet samt generell kunnskap om markedet og den enkelte eiendom

For kjøpesentrene beregnes eiendommenes verdi med utgangspunkt i en markedsmessig yield. I tilfeller hvor det er kjente betydelige endringer i forventet kontantstrøm senere år er dette hensyntatt i verdsettelsen.

NOTE 16: UTLÅN

NOK mill.	31.12.13	31.12.12
Bedriftsmarked	13 318	15 517
Personmarked	23 940	23 775
Brutto utlån	37 258	39 292
Nedskrivning tap på utlån	-113	-144
Netto utlån	37 145	39 148

Mislighold og tap på utlån, garantier med videre

NOK mill.	31.12.13	31.12.12
Misligholdte lån uten identifisert verdifall	111	185
Misligholdte lån med identifisert verdifall	356	115
Brutto misligholdte lån	468	300
Individuelle nedskrivninger	-83	-105
Netto misligholdte lån	385	195

Noter til regnskapet

NOTE 17: INNSKUDD FRA KUNDER BANK

NOK mill.	31.12.13	31.12.12
Bedriftsmarked	8 186	7 549
Personmarked	12 542	12 311
Sum	20 728	19 860

NOTE 18: BETINGEDE FORPLIKTELSER

NOK mill.	31.12.13	31.12.12
Garantier	242	226
Ubenyttede kredittrammer utlån	4 060	5 250
Ikke innkalt restforpliktelse vedrørende Limited Partnership	4 038	5 317
Andre forpliktelser/lånetilsagn	77	796
Sum betingede forpliktelser	8 417	11 589

Garantier gjelder i hovedsak betalingsgarantier og kontraktsgarantier.

Ubenyttede kredittrammer gjelder innvilget og ubenyttet kreditt på kontokreditter og kredittkort, samt ubenyttet ramme på boligkreditter.

Selskapene i Storebrand driver en om fattende virksomhet i Norge og i utlandet og kan bli part i rettstvister.

Kaupthing Bank

Storebrand Luxembourg SA (Storebrand) er saksøkt av Kaupthing Bank HF's konkursbo med krav om betaling av USD 11.812.109 med tillegg av renter og omkostninger. Stevningen ble mottatt 25. juni 2012. Kravet er primært rettet mot Guy Butler Ltd., subsidiært mot RBC Europe Limited og atter subsidiært mot Storebrand. Saken relaterer seg til et salg av obligasjoner pålydende USD 11.000.000 utstedt av Kaupthing Bank HF (US48632FAC59) som ble foretatt av Storebrand Active Credit Fund i september 2008. Saksøker anfører at Kaupthing Bank HF var den reelle/endelige kjøper av obligasjonene og at det derfor dreier seg om en forsert tilbakebetaling av gjeld som kan omstøtes. Saken antas å bli gjenstand for rettslig realitetsbehandling tidligst i 1. kvartal 2014. Det er ikke foretatt avsetninger knyttet til søksmålet.

Aksjeindeksobligasjoner

Det er innhentet ekstern juridisk vurdering om og eventuelt i hvilket omfang de senere Høyesterettsdommene vedrørende strukturerte produkter får betydning for Storebrand Banks klager som er til behandling i Finansklagenemnda og klager direkte fra kunder. Det er ikke avdekket konkrete feil og mangler av en slik betydning at de antas å ha hatt avgjørende innflytelse på investors investeringsbeslutning.

NOTE 19: BUFFERKAPITAL

NOK mill.	31.12.13	31.12.12
Tilleggsavsetninger	4 458	5 746
Kursreguleringsfond	3 823	1 027
Villkorad återbäring	14 167	11 264
Totalt	22 447	18 037

Oververdi på obligasjoner som vurderes til amortisert kost utgjør 5.160 millioner kroner ved utgangen av 4. kvartal, en nedgang på 65 millioner kroner siden årsskiftet.

Oververdi på obligasjoner til amortisert kost er ikke tatt med i regnskapet.

Noter til regnskapet

NOTE 20: KAPITALDEKNING OG SOLIDITET

Storebrand konsern er en tverrsektoriell finansiell gruppe med kapitalkrav etter både Basel I/II (kapitaldekning) og soliditetsreglene på konsolidert basis. Etter reglene om soliditet beregnes et solvensmarginkrav for forsikringsselskapene i konsernet, mens det for de øvrige selskaper beregnes et kapitalkrav i henhold til kapitaldekningsreglene. Beregningene i tabellene nedenfor er i henhold til forskrift om anvendelse av soliditetsregler på konsolidert basis mv. § 7.

Ansvarlig kapital består av kjernekapital og tilleggskapital. Kjernekapitalen er i henhold til forskrift for beregning av ansvarlig kapital vesentlig forskjellig fra egenkapitalen i regnskapet. I tabellen nedenfor vises en avstemming av kjernekapitalen i forhold til egenkapitalen. Utstedte fondsobligasjoner kan utgjøre 15 prosent av kjernekapitalen, mens overskytende beløp kan medregnes i tilleggskapitalen. Kjernekapitalen justeres for de verddivurderinger som legges til grunn i soliditetsberegningene på nasjonalt nivå for utenlandske selskaper (soliditetsforskriftens §4,7 ledd). For Storebrand Holding AB vil dette være en justering i SPP AB sine beregnede forsikringsforpliktelser hvor det benyttes en annen rentekurve i soliditetsberegningen enn den som benyttes i finansregnskapet. Tilleggskapitalen som består av ansvarlig lån kan ikke utgjøre mer enn 100 prosent av kjernekapitalen, mens tidsbegrenset ansvarlig lånekapital ikke kan overstige 50 prosent av kjernekapitalen.

Det benyttes standardmetoden for kredittrisiko og markedsrisiko og basismetoden for operasjonell risiko i bankvirksomheten. Nye kapitalkrav trådte i kraft fra 1. juli 2013. for banker. Samlet krav til ren kjernekapital og ansvarlig kapital er henholdsvis 9 og 12,5 prosent fra 1. juli 2013, og 10 og 13,5 prosent fra 1. juli 2014. I tillegg er det indikert innføring av en motsyklisk kapitalbuffer på opptil 2,5 prosent ren kjernekapital fra andre halvdel av 2014. Forsikringsselskapene i konsernet medtas i kapitaldekningen med et kapitalkrav etter regelverket i Basel I.

I en tverrsektoriell finansiell gruppe skal summen av ansvarlig kapital og annen solvensmarginkapital, dekke summen av solvensmarginkravet for forsikringsvirksomheten og kravet til ansvarlig kapital for kredittinstitusjons- og verdipapirvirksomheten.

I solvensmarginkravet som benyttes for forsikringsselskapene beregnes dette kravet som 4 prosent av brutto forsikringsfond. Dette gjelder i både norsk og svensk virksomhet. I Sverige omfatter kravet i tillegg 1 prosent av Vilkorad återbäring og 0,1-0,3 prosent av dødsfallsrisikoen i fondsforsegling. Solvensmarginkapitalen i forsikring avviker noe fra ansvarlig kapital som benyttes i kapitaldekning. I solvenskapitalen medtas andel av tilleggsavsetninger og risikoutjevningfondet.

Ansvarlig kapital i kapitaldekning

NOK mill.	31.12.13	31.12.12
Aksjekapital	2 250	2 250
Øvrig egenkapital	20 264	17 686
Egenkapital	22 514	19 936
Fondsobligasjoner	1 927	1 779
Rentejustering forsikringsforpliktelser	-1 081	-1 454
Goodwill og andre immaterielle eiendeler	-6 111	-6 213
Utsatt skattefordel	-1	-38
Risikoutjevningfond	-776	-640
Frdrag for investeringer i andre finansinstitusjoner	-1	-3
Sikkerhetsavsetninger	-301	-267
Minstekrav reassuransavsetning	-4	-5
Kapitaldekningsreserve	-96	-141
Annet	-31	-109
Kjernekapital	16 038	12 844
Fondsobligasjoner		
Evigvarende ansvarlig lånekapital	2 700	4 901
Ordinær ansvarlig lånekapital	2 388	149
Frdrag for investeringer i andre finansinstitusjoner	-1	-3
Kapitaldekningsreserve	-96	-141
Tilleggskapital	4 990	4 907
Netto ansvarlig kapital	21 029	17 751

Noter til regnskapet

Minimumskrav ansvarlig kapital i kapitaldekning

NOK mill.	31.12.13	31.12.12
Kredittrisiko		
Herav fordelt på virksomheter:		
Kapitalkrav forsikring	10 813	10 218
Kapitalkrav bank	1 613	1 845
Kapitalkrav verdipapirforetak	103	10
Kapitalkrav øvrig	-35	-27
Sum minimumskrav kredittrisiko	12 494	12 046
Operasjonell risiko/oppgjøriskisiko	99	117
Fradrag	-18	-26
Minimumskrav ansvarlig kapital	12 575	12 137
Kapitaldekningsprosent	13,4 %	11,7 %
Kjernekapitaldekning	10,2 %	8,5 %

Soliditetskrav for tverrsektoriell finansiell gruppe

NOK mill.	31.12.13	31.12.12
Krav til ansvarlig kapital og solvenskapital		
Kapitalkrav Storebrand konsern fra kapitaldekningsoppgave	12 575	12 137
-kapitalkrav forsikringsselskaper	-10 813	-10 218
Kapitalkrav etter kapitaldekningsregelverk	1 762	1 919
Krav til solvensmarginkapital forsikring	12 140	11 737
Samlet krav til ansvarlig kapital og solvenskapital	13 901	13 656
Ansvarlig kapital og solvenskapital		
Netto ansvarlig kapital	21 029	17 751
<i>Endring i solvenskapital for forsikring i forhold til ansvarlig kapital</i>		
Annen solvenskapital	2 750	3 315
Sum ansvarlig kapital og solvenskapital	23 779	21 066
Overskudd soliditetskapital	9 877	7 410

Storebrand ASA

RESULTATREGNSKAP

NOK mill.	4. kvartal		Året	
	2013	2012	2013	2012
Driftsinntekter				
Inntekt på investering i datterselskap	512	220	626	220
<i>Netto inntekter og gevinster fra finansielle instrumenter:</i>				
-obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	6	19	49	67
-finansielle derivater/andre finansielle instrumenter	-2	-8	-14	13
Andre finansinntekter			2	1
Driftsinntekter	516	232	663	300
Rentekostnader	-36	-40	-136	-170
Andre finanskostnader	-141	-5	-156	-17
<i>Driftskostnader</i>				
Personalkostnader	116	-6	83	-26
Avskrivninger			-1	-1
Andre driftskostnader	-19	-47	-76	-152
Sum driftskostnader	96	-53	6	-180
Sum kostnader	-81	-98	-286	-366
Resultat før skattekostnad	435	134	377	-66
Skattekostnad	-144	-190	-96	-135
Periodens resultat	291	-57	281	-200

Storebrand ASA

BALANSE

NOK mill.	31.12.13	31.12.12
Anleggsmidler		
Utsatt skattefordel	458	472
Pensjonseiendel	1	152
Varige driftsmidler	30	31
Aksjer i datterselskaper	17 241	17 351
Sum anleggsmidler	17 729	18 007
Omløpsmidler		
Tilgode innen konsernet	519	220
Utlån til konsernselskaper	17	17
Andre kortsiktige fordringer	23	51
<i>Investeringer i handelsporteføljen:</i>		
-obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	1 757	1 754
-finansielle derivater/andre finansielle instrumenter	33	52
Bankinnskudd	37	48
Sum omløpsmidler	2 386	2 143
Sum eiendeler	20 115	20 150
Egenkapital og gjeld		
Aksjekapital	2 250	2 250
Egne aksjer	-14	-16
Overkurs	9 485	9 485
Sum innskutt egenkapital	11 720	11 718
Annen egenkapital	4 644	4 591
Sum egenkapital	16 365	16 310
Langsiktig gjeld og forpliktelser		
Pensjonsforpliktelser	156	155
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	3 476	3 492
Sum langsiktig gjeld og forpliktelser	3 632	3 648
Kortsiktig gjeld		
Finansielle derivater	10	
Gjeld innen konsernet	34	127
Annen kortsiktig gjeld	74	65
Sum kortsiktig gjeld	118	192
Sum egenkapital og gjeld	20 115	20 150

Storebrand ASA

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

NOK mill.	2013	2012
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder	44	84
Netto inn-/utbetalinger vedrørende verdipapirer til virkelig verdi	-10	-504
Utbetalinger til drift	-128	-210
Netto inn-/utbetalinger vedrørende andre operasjonelle aktiviteter	334	474
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	240	-157
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto utbetalinger ved kjøp/kapitalisering av datterselskaper	-119	315
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-119	315
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetalinger ved nedbetaling av lån	-743	-909
Innbetaling ved opptak av lån	750	850
Utbetaling av renter lån	-148	-187
Innbetaling ved utstedelse av aksjekapital	9	11
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-132	-236
Netto kontantstrøm i perioden	-11	-78
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-11	-78
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens start	48	126
Beholdning av kontanter/kontantekvivalententer ved periodeslutt	37	48

Noter til regnskapet Storebrand ASA

NOTE 1: REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsprinsipper som ble benyttet i årsregnskapet for 2012. En beskrivelse av regnskapsprinsipper fremkommer av årsrapporten for 2012. Storebrand ASAs selskapsregnskap anvender ikke IFRS.

NOTE 2: ESTIMATER

Ved utarbeidelse av delårsregnskapet har det vært benyttet estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og noteopplysninger. Faktiske tall kan avvike fra benyttede estimater.

NOTE 3: INNTEKT PÅ INVESTERING I DATTERSELSKAP OG FELLESKONTROLLERTE SELSKAPER

NOK million	2013	2012
Storebrand Finansiell Rådgivning AS	85	
Storebrand Asset Management AS	275	120
Storebrand Bank ASA	253	100
Storebrand Helseforsikring AS	14	
Sum	626	220

NOTE 4: EGENKAPITAL

NOK mill.	Aksje- kapital ¹⁾	Egne aksjer	Overkurs	Annen egenkapital	Egenkapital	
					31.12.13	31.12.12
Egenkapital 1.1	2 250	-16	9 485	4 591	16 310	16 434
Årets resultat				281	281	-200
Estimatavvik pensjoner				-235	-235	65
Tilbakekjøp egne aksjer ²⁾		2		24	26	24
Aksjer ansatte ²⁾				-17	-17	-13
Total egenkapital	2 250	-14	9 485	4 644	16 365	16 310

¹⁾ 449 909 891 aksjer pålydende 5 kroner.

²⁾ Det er i 2013 solgt 408 208 aksjer til egne ansatte.

Beholdning egne aksjer per 31.12.2013 er på 2 716 273.

NOTE 5: OBLIGASJONSLÅN

NOK mill.	Rente	Valuta	Netto nominell verdi	31.12.13	31.12.12
Obligasjonslån 2009/2014 ¹⁾	Fast	NOK	550	563	581
Obligasjonslån 2009/2014 ¹⁾	Fast	NOK	550	304	573
Obligasjonslån 2013/2020 ¹⁾	Fast	NOK	300	306	
Obligasjonslån 2010/2013 ¹⁾	Fast	NOK	200		209
Obligasjonslån 2010/2013	Flytende	NOK	279		279
Obligasjonslån 2011/2016	Flytende	NOK	1000	998	998
Obligasjonslån 2012/2017	Flytende	NOK	850	853	853
Obligasjonslån 2013/2018	Flytende	NOK	450	452	
Sum ²⁾				3 476	3 492

¹⁾ Lånene som har fastrente er sikret med en renteswap, som regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet. Verdiendringer på lånene som er henførbare til den sikrede risikoen inngår i balanseført verdi og innregnes i resultatet.

²⁾ Lånene er bokført til amortisert kost og inkluderer opptjente ikke forfalte renter. Til inngåtte låneavtaler er det knyttet standard covenantskrav. For alle lån er betingelser og vilkår innfridd i henhold til inngåtte låneavtaler. Storebrand ASA har en ubenyttet trekkfasilitet på EUR 240 millioner

Kontorer i Norge (inkl. firmaagenter)

Tromsø, Trondheim, Kristiansund, Bergen, Stavanger, Kristiansand, Bø, Porsgrunn, Sandefjord, Tønsberg, Drammen, Asker, Sandvika, Oslo, Hønefoss, Hamar, Lillehammer, Jessheim, Sarpsborg, Fredrikstad, Molde, Ålesund, Lysaker, Ski.

Kontorer i Sverige

Göteborg, Linköping, Malmö, Stockholm, Sundsvall, Örebro.

HOVEDKONTOR:

Storebrand ASA
Professor Kohts vei 9
Postboks 500
1327 Lysaker, Norge
Tlf.: 22 31 50 50
www.storebrand.no

Kundesenter: 08880

ØVRIGE SELSKAPER I KONSRNET:

SPP Livförsäkring AB
Vasagatan 10
S-105 39 Stockholm, Sverige
Tlf.: +46 8 451 70 00
www.spp.se

Storebrand Livsförsäkring AS
- filial Sverige
Vasagatan 10
S-105 39 Stockholm, Sverige
Tlf.: +46 8 700 22 00
www.storebrand.se

Storebrand Kapitalforvaltning AS
- filial Sverige
Vasagatan 10
S-105 39 Stockholm, Sverige
Tlf.: +46 8 614 24 00
www.storebrand.se

Storebrand Helseforsikring AS
Professor Kohts vei 9
Postboks 464
1327 Lysaker, Norge
Tlf.: 22 31 13 30
www.storebrandhelse.no

DKV Hälsa
Vasagatan 10
S-105 39 Stockholm, Sverige
Tlf.: +46 8 619 62 00
www.dkvhalsa.se

Finansiell kalender 2014

12. februar Resultat 4. kvartal 2013
Embedded Value 2013
9. april Generalforsamling
10. april Eks. utbyttedato

7. mai Resultat 1. kvartal 2014
16. juli Resultat 2. kvartal 2014
29. oktober Resultat 3. kvartal 2014
Februar 2015 Resultat 4. kvartal 2014

Investor Relations contacts

TROND FINN ERIKSEN
SIGBJØRN BIRKELAND
LARS LØDDESØL
KJETIL RAMBERG KRØKJE

Head of IR
Finance Director
CFO
IR Officer

trond.finn.eriksen@storebrand.no
sigbjorn.birkeland@storebrand.no
lars.loddesol@storebrand.no
kjetil.r.krokje@storebrand.no

+47 9916 4135
+47 9348 0893
+47 2231 5624
+47 9341 2155

Storebrand ASA

Hovedkontor: Professor Kohtsvei 9, Postboks 500, 1327 Lysaker.

Telefon: 08880, www.storebrand.no/ir